

Prezident
parlament
seçkisinə
dair sərəncam
imzaladı
yazısı səh.6-da

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 29-30 avqust 2015-ci il Şənbə № 190 (6218) Qiyməti 40 qəpik

Gündəm

**NATO Qafqazın sərhədini keçib
Azərbaycana yaxınlaşdı...**

Alyansın bölgəyə gəlişi NATO üzvü Türkiyənin rolunu gücləndirəcək, Qarabağ məsələsində daha əlverişli situasiya yarana bilər, ən qəliz durumda - Ermənistan... yazısı səh.9-da

**AXCP-dən gənclərin
kütləvi istefası davam edir**

yazısı səh.2-da

**YAP-ın seçki siyahısı gələn
həftə açıqlanacaq**

yazısı səh.3-da

**Bu gün Musavat Məclisinin
növbədənəkar sessiyası keçiriləcək**

yazısı səh.4-da

Avropalılar TAP-a pul yatıracaqlar

yazısı səh.9-da

Canlı yayımda Əzrayilla qarşılaşanlar

yazısı səh.15-da

"Ehsan qadağası"nda qalib tərəf...

yazısı səh.10-da

**180 azərbaycanlı fəhlə
Qazaxıstanda qul durumuna düşüb**

yazısı səh.11-da

**"Qarabağ" və "Qəbələ" Avroliqada
çətin qrupa düşdülər**

yazısı səh.12-da

**Neftin qiyməti qalxmasa, büdcə
kəsiri 4 milyard olacaq**

yazısı səh.10-da

**Amerikalı vasitəçinin sülh
çağırışının qorxulu pərdəarxası**

yazısı səh.13-da

**Sergey Lavrov Azərbaycana
isgüzar səfərə gələcək**

yazısı səh.2-da

**Peterburqda azərbaycanlılar
arasında kütləvi dava - 1 ölü**

yazısı səh.14-da

Məşhur şirkətin sərikini niyə öldürdülər?

BAKIDA BİZNESMENƏ VURULAN 8 GÜLLƏNİN GİZLİNLƏRİ -ŞOK XƏBƏRLƏR

"Butastone" tikinti şirkətinin təsisçilərindən biri olmuş Nadir İbrahimovun "qız üstə" qətlə yetirilməsi xəbərləri niyə yayılıb?; qalmaqallı oliqarx Nizami Piriyevin qayını ilə mərhumun məhkəmə çəkişməsi olub; konfliktdə tərəf kimi bir general da var...

yazısı səh.5-da

Xalça Muzeyindəki "xalçaaltı məsələlər" üzə çıxdı

İddialara görə, muzeyin direktoru ildə 250 min manat pul silir; məsələni Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə İdarəsi araşdıracaq

yazısı səh.3-da

Vahid Əhmədov:
"Azərbaycan
üçün böhrandan
danışmaq hələ
tezdür"

yazısı səh.3-da

Mahal
İsmayıloğlu
vəfat etdi

yazısı səh.2-da

Rauf Arifoğlu:
"Dövlət
xəzinəsindən
deputatlığa
namizədlərə və
partiyalara pul
verilsə..."

yazısı səh.5-da

Elmar Məmmədov türkiyəli həmkarı ilə görüşdü

Xarici işlər naziri Elmar Məmmədov Azərbaycan, Türkmənistan və Türkiyə xarici işlər nazirlərinin Antalyada keçirilən üçtərəfli toplantısı çərçivəsində Türkiyənin xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu ilə görüşüb.

Azərbaycan XİN-in mətbuat xidmətindən APA-ya verilən xəbərə görə, görüşdə Azərbaycan və Türkiyə arasında ikitərəfli və çoxtərəfli əlaqələrə aid olan məsələlərə dair ətraflı fikir mübadiləsi aparılıb. Terrorizmin bütün forma və təzahürləri, o cümlədən Türkiyədə son günlərdə törədilən terror aktları qəti şəkildə pislənib, terror qurbanı olan şəhidlərin ailələrinə başsağlığı ifadə olunub.

Tərəflər regional əməkdaşlığın inkişafına, iqtisadi-ticarət əlaqələrinin və mal dövriyyəsinin artmasına xidmət edəcək Bakı-Tiflis-Qars dəmir yol xəttinin tezliklə fəaliyyətə başlayacağından məmnunluğunu bildirib. Bakı-Tiflis-Ceyhan neft və Bakı-Tiflis-Ərzurum qaz kəməri layihələrinin ardınca TAP və TANAP qaz layihələrinin Avropanın enerji təhlükəsizliyində mühüm rol oynayacağı və regionun enerji mənzərəsini dəyişəcəyi vurğulanıb.

Bugünlərdə Azərbaycan və Türkiyə silahlı qüvvələrinin iştirakı ilə Azərbaycanda keçirilən təlimin və ümumiyyətlə, iki qardaş ölkə arasında hərbi sahədə əməkdaşlığın əməliyyat imkanlarının artırılmasına və regional sülh və təhlükəsizliyin möhkəmlənməsinə xidmət etdiyi qeyd olunub. Ermənistan-Azərbaycan münasibətlərinin Ermənistanın qeyri-konstruktiv mövqeyinə görə həll edilməməsinin Cənubi Qafqaz regionunda sülh və təhlükəsizlik üçün başlıca maneə olduğu bildirilib.

Üçtərəfli formatda Azərbaycan, Türkiyə və Türkmənistanın iştirakı ilə davamlı əsasda keçirilən bu görüşlərin kəsb etdiyi əhəmiyyət vurğulanıb. Bu formatda olan toplantıların üç ölkə arasında siyasi, iqtisadi, ticarət, humanitar, enerji, nəqliyyat və digər sahələrdə əməkdaşlığın inkişafına mühüm töhfə verdiyi qeyd olunub.

Görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran regional və beynəlxalq məsələlər ətrafında müzakirələr aparılıb.

Hansı partiya nə vaxt qeydə alınıb?

Azərbaycanda siyasi partiyaların dövlət qeydiyyatına alınması Ədliyyə Nazirliyinin səlahiyyətindədir. Siyasi partiyanın qeydə alınması üçün Azərbaycan Respublikasının azı 1000 vətəndaşı onun üzvü olmalıdır. Hazırda ölkədə 55 partiya dövlət qeydiyyatındadır.

1992-ci il iyunun 3-də «Siyasi partiyalar haqqında» Qanun qəbul ediləndən bəri ən çox partiyanın dövlət qeydiyyatına alındığı il həmin il olub. 1992-ci ildə 10 partiya dövlət qeydiyyatına götürülüb.

Transparency.az bildirir ki, 1993-cü ildə 8, 1994-cü ildə 5, 1995-ci ildə 7, 1998-ci ildə 3, 1999-cu ildə 3, 2000-ci ildə 2, 2002-ci ildə 4, 2005-ci ildə 7, 2007-ci ildə 2, 2008-ci ildə 1, 2009-cu ildə 1, 2011-ci ildə 1 partiya dövlət qeydiyyatına alınıb.

Onlardan bir neçəsinin təqdim edirik:

Azərbaycan Milli İstiqlal Partiyası - 17.07.1992

Ana Vətən Partiyası - 11.08.1992

Müsavat Partiyası - 08.12.1992

Ümid Partiyası - 05.05.1993

Vəhdət Partiyası - 11.12.1998

Bütöv Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyası - 12.08.2005

Aydınlar Partiyası - 19.11.2009

Böyük Quruluş Partiyası - 12.08.2005

Azərbaycan Sosial Demokrat Partiyası - 01.09.1995

Azərbaycan Kommunist Partiyası - 02.03.1994

Azərbaycan MN:

“...İki erməni hərbiçi ölüb, bir neçəsi yaralanıb”

“Ermənistan elektron kütləvi informasiya vasitələrinin cəbhədə Azərbaycan tərəfinin guya itki verməsi barədə yaydığı məlumat tam yalandır və həmişə olduğu kimi, dezinformasiya xarakteri daşıyır”.

Bunu APA-nın sorğusuna cavab olaraq, Azərbaycan Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən bildiriblər.

Qurumdan deyiblər ki, qorxu və hürkü hissi erməni hərbiçiləri və onların rəhbərliyini o dərəcədə üstələyib ki, demək olar, hər tərəfdə gözlərinə “diversantlar” görünür: “Bizdə olan məlumata görə, öz aralarında olan atışma nəticəsində erməni tərəfinin 2 hərbi qulluqçu ölüb və bir neçəsi yaralanıb. Sutka ərzində Azərbaycan Silahlı Qüvvələri heç bir itki verməyib”.

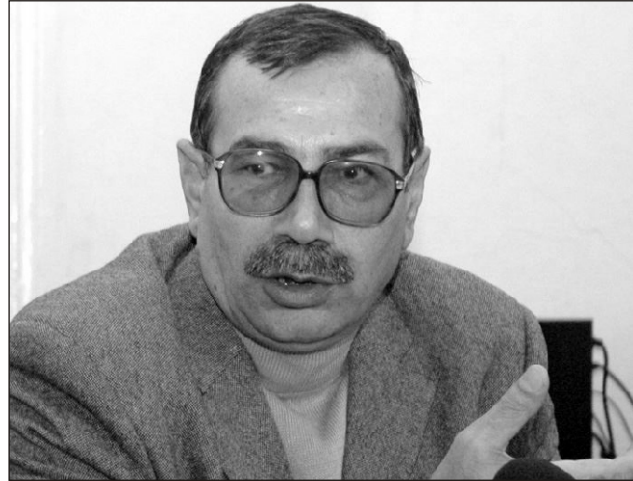
Xatırladaq ki, bu gün erməni mətbuatı Azərbaycan tərəfinin 20-25 nəfərlik xüsusi təyinatlı ilə tərribat törətməyə cəhd etdiyi və itki verdiyi barədə məlumat yayıb.

Mahal İsmayıloğlu vəfat etdi

Müasir Azərbaycan jurnalistikasının tanınmış isimlərindən biri olan Mahal İsmayıloğlu vəfat edib. Bu barədə musavat.com-a mərhumun qızı Ayan Sadıqlı xəbər verib. Onun sözlərinə görə, Respublika xəstəxanasında müalicə olunan Mahal İsmayıloğlunun böyrəkləri avqustun 28-də öz funksiyasını itirib və jurnalist saat 13.20-də vəfat edib.

Qeyd edək ki, M.İsmayıloğlu xəstəliyi ilə bağlı Türkiyədə də müalicə kursu keçmişdi. Onun ürayində də problemlər vardı.

Mahal İsmayıloğlu 1957-ci il yanvarın 22-də Ermənistanın Kalinino rayonunun Evli kəndində anadan olub. 1977-1982-ci illərdə Azərbaycan Dövlət Universitetinin (ADU) jurnalistika fakültəsində oxuyub. 1982-1984-cü illərdə İrəvanda nəşr olunan “Sovet Ermənistanı” qəzetində, baş müxbir vəzifəsində çalışıb.

1984-1987-ci illərdə C.Cabbarlı adına “Azərbaycanfilm” kinostudiyasında redaktor işləyib.

Onun ən parlaq jurnalistlik fəaliyyəti “Aydınlıq”, “Xalq qəzeti”, “Yeni Müsavat” qəzetləri bağlıdır. M.İsmayıloğlu bu qəzetlərdə köşə yazıları ilə çıxış edib. O, bir müddət “Xalq qəze-”

ti”nin baş redaktoru vəzifəsində də çalışıb.

Dünyasını dəyişən jurnalist Ramana kəndində dəfn edilib. Mahal İsmayıloğlunun hüzmərasimi Naxçıvani küçəsi 18, mənzil 34-də keçiriləcək (Azadlıq prospekti, İstanbul evlərinin arxası).

Allah rəhmət eləsin.

AXCP-dən gənclərin kütləvi istefaları davam edir

Daha bir gənc qurumdan istefa verərək, Razi Nurullayevin tərəfinə keçdiyini bəyan etdi; AXCP mövcud böhrandan çıxma bilmir

Son günlərdə AXCP daxilində gənclərin kütləvi istefaları baş verir. Razi Nurullayevin yeni təşkilat yaratmasından sonra onun tərəfinə keçən gənclərin sayı getdikcə artmaqdadır.

İstefa verən şəxslər partiya idarəciliyindən narazı qaldıqlarını, fəaliyyətlərini R.Nurullayevin rəhbərlik etdiyi təşkilatda davam etdirmək istədiklərini bildirirlər. AXCP isə mövcud böhrandan çıxma bilmir.

AXCP-nin Sabunçu şöbəsinin gənc üzvü Namiq Ənnağizadə də istefa verib. O, musavat.com vasitəsilə öz istefasına aydınlıq gətirib: “Dostum Seymur Kərimova qarşı olan haqsızlıqlara görə partiyadan istefa verirəm. Onu təhqir etdilər. Seymura qarşı olanlar, demək, səhəri gün mənim də başıma gələ bilər. Fəaliyyətimi Razi Nurullayevin yanında davam etdirəcəm. Onun rəhbərlik etdiyi AXCP-ni dəstəkləyirəm. Partiyada baş verənlər çıpaqlığı ilə ortadadır. Nəse deməyimin mənası yoxdur. 2013-cü ildən AXCP-nin üzvüyəm. Bu gündən etibarən heç kəs mənə AXCP üzvü saymasın. Razi bəy harada olacaqsa, mən də oradayam”.

□ Cavanşir ABBASLI

Raket və Artilleriya Qoşunlarının döyüş atışlı təlimləri keçirilib

Azərbaycanın müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun təsdiq etdiyi döyüş hazırlığı planına əsasən, Raket və Artilleriya Qoşunlarının hərbi hissə və birləşmələri praktiki döyüş atışlı təlimlər keçirib.

APA-nın Müdafiə Nazirliyinin saytına istinadən verdiyi məlumata görə, təlim mərkəzində 203 millimetrik “Pion” özuyeriyan artilleriya qoşunlarının tətbiqi ilə divizion taktiki təlimi, eləcə də artilleriya birləşmələri ilə raket zərbələrinin və atəşin idarə edilməsi icra olunub.

Taktiki təlimlərə Hərbi Hava Qüvvələrinin pilotsuz uçuş aparatları (PUA) da cəlb edilib.

Təlimdə örtülü atəş mövqeyindən müşahidə olunmayan hədəfləri dəqiq məhv etmək və susdurmaq üçün PUA-ların köməyi ilə hədəflərin qısa zamanda aşkar edilməsi və artilleriya vasitələri ilə dağıdılması təmin olunub.

Təlimdə iştirak edən şəxsi heyətin döyüş hazırlığı, bacarığı və qarşılıqlı fəaliyyəti Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyi tərəfindən yüksək qiymətləndirilib.

“Elm” tədris mərkəzi MAGIC LANGUAGES

- Ali məktəblər xarici dillər
- kompyuter kursları
- Magistratura - dövlət qulluğu - məntiq
- 1.C. mühasibat - anbar - bank işi
- Məktəbdə qədr həftədə 5 dəfə
- Sürücülük kursları (1 aya 10 AZN)

Ünvan: 1. «Neftçilər» metrosu 40 mert. R.Rüstəmov-44
Tel./Faks: (012)421-10-46; (012)323-55-21; (055)660-60-95;
Ünvan: 2. «İnşaatçılar» metrosu 60 metr. «İran» klinikasının yanı
Tel./Faks: (012) 434-88-28; 408-44-74; (055) 660-07-05

Sergey Lavrov Azərbaycana işgüzar səfərə gələcək

Sentyabrın 1-də Rusiya Federasiyasının xarici işlər naziri Sergey Lavrov Azərbaycana işgüzar səfərə gələcək. Bu barədə APA-ya Azərbaycan XİN-in mətbuat xidmətinin rəhbəri Hikmət Hacıyev məlumat verib.

H. Hacıyev bildirib ki, səfər zamanı Azərbaycan və Rusiya arasında münasibətlərin ikitərəfli və çoxtərəfli formatının müxtəlif aspektləri, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli, ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrə kimi Rusiyanın danışıqlar prosesində rolu barədə müzakirələr aparılması nəzərdə tutulub.

AŞ PA Bürosu Azərbaycana müşahidə missiyası göndərilməsini müzakirə edəcək

Avropa Şurası Parlament Assambleyası Bürosunun avqustun 31-də keçiriləcək iclasında Azərbaycandakı parlamento seçkilərinə müşahidə missiyası göndərilməsi məsələsi müzakirə ediləcək.

APA-nın qurumun saytına istinadən verdiyi məlumata görə, bundan başqa, Qırğızistan, Belarus, Ukrayna və Türkiyəyə göndəriləcək müşahidə missiyaları da müzakirə olunacaq.

Qeyd edək ki, Azərbaycanda parlamento seçkiləri noyabrın 1-də keçiriləcək.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01, 434 01 33

Gün gəlir, futbol təkçə idman növü olmur...

Xəlil KAZIMLI

Misal üçün, sabah ölkəmizin iki ən yaxşı futbol klubu olan "Qarabağ"la "Qəbələ" Bəhramov stadionunda oynasa, tribunalar avqustun 27-də olduğu qədər azarkeş gələcəkmə? Gəlməyəcək. Hətta yarısı qədər gəlməyəcək.

Niyə? Necə olur ki, bir həftə öncə gəlirlər, bir həftə sonra gəlmirlər? Ona görə ki, bu, iki klubun öz arasında oynadığı matçdır, sırf futbol hadisəsidir.

Ancaq "Qarabağ", yaxud "Qəbələ" başqa bir ölkənin komandası ilə oynayanda bu, futbol hadisəsi olmaqdan çıxır, milli məsələ xarakteri alır. Stadionu gedənlərin mühüm bir hissəsi isə əslində fanatik futbol azarkeşi deyil, milli təəssübkeşlik hissi güclü olan insanlardır.

Son illərdə "Qarabağ" ona görə ümummilli komanda səciyyəsi alıb ki, Avropa klubları ilə oynayır, ölkəmizi təmsil edir və serial şəkildə uğurlar qazanır.

Azərbaycan azarkeşləri bir neçə il idi ki, əsasən "Qarabağ"ın gözəl oyunu sayəsində qələbə tamarzılığına son qoya bilirdi, indi "Qəbələ" də ona qoşulur.

Artıq iki ildir ki, "Qarabağ" Bakını zaman-zaman Milana, Barselonaya döndərir. Oyun günləri şəhərin mərkəzində böyük qələbəlik, coşqu olur. Xüsusilə də qazanılmış qələbədə sonra ölkənin, paytaxtın havası dəyişir. Gənclər mərkəzi meydanlarda bayram havası yaradırlar. Belə epizodları biz bir neçə il öncəyədək televiziya da görürdük. İndi Bakıda görürük, iştirakçı olur.

Əslində futbol nədir ki? İdman oyunudur. 22 kişi yuvarlaq meşinin arxasında ora-bura qaçır, onu üstündə tir olan iki dişinin arasından keçirəndə sevinir, atılıb düşür, minlərlə də insan onlara qoşulur.

Yeni futbola belə də yanaşmaq olar, bir millətin, xalqın gücünün, qeyrətinin sınaq meydanı, iradəsinin, təpərinin meyanı kimi də.

Futbol oynamağı yaxşı bacaran güclü millətlərin, dövlətlərin hamısı futbola ikinci prizmadan yanaşırlar. Bəzi ölkələrdə məğlubiyyətdən sonra şəhərdə qarışıqlıq düşməsi bu üzündür. Onlar 11 futbolçunu meydana xalqın adı üçün "yaxşı döyüşməmək" də qınayır, "millətin adını batırmaq" da suçlayır və onları linç etmək istəyirlər. Düən Yunanıstanın paytaxtı Afinada da eyni durum yaranmışdı. Çilğın yunanlar "Panaatinaikos"un "Qəbələ" tərəfindən Avroliqadan ələnməsinə görə öz oyunçularını döymək istəyirdilər.

Çünki onlar hesab edirlər ki, bu məğlubiyyət yunan xalqının reputasiyasına, ölkə idmanının ad-sanına zərərdir. Futbol fanatları bu idman növünü az qala hərbi güclə eyniləşdirir, bəzən idman qələbəsini hərbi zəfərə bərabər tuturlar.

Təsədüfi deyil ki, heç bir ölkə futbolda öz tarixi düşməninə, vaxtilə müharibə apardığı dövlətin komandasına məğlubiyyətə sakit yanaşma bilmir. İtalyanların fransızlarla, almanların ingilislərlə, ispanların digər qüdrətli dövlətlərin komandaları ilə oyunlarının olduqca prinsipial səciyyə daşması həm də bu üzündür.

Müasir dünyada futbola o millətlər daha güclü oynayırlar ki, onlar vaxtilə güclü xalq olublar, hərbi meydanında iz qoyublar, imperiyalar qurublar. Siyahıya baxaq: İngiltərə, İspaniya, Almaniya, Fransa, Hollandiya, Portuqaliya, İtaliya, Türkiyə, Rusiya...

Hazırda Yaponiya və ABŞ-da da futbol sürətlə inkişaf etməkdədir. Tarixən müstəmləkə olmuş ölkələrdə isə futbol zəifdir.

Keçmiş sovet müstəmləkəsi olan ölkəmizdə də milli futbol hələ indi-indi, o da bu təsərrüfata ayrılan vəsaitin və diqqətin hesabına inkişaf etməkdədir.

Sovet dövründə ölkəmizin milli komandası halına gəlmiş "Neftçi"ni autsayderlər sırasında görməyə o qədər vərdis etmişdik ki, ölkə insanı futbola ikrahla yanaşırdı. Çünki insan psixologiyası silsilə məğlubiyyətlərlə tablaşır, ona etiraz edir.

Bir ara az qala minlərlə adam təkrar-təkrar deyirdi ki, əgər futbolda bir uğur əldə edə bilmiriksə, ən yaxşısı bunu oynayıb ölkənin adını biabır etməməkdir.

Yaxşı ki, futbolumuz bu qara zolaqdan çıxdı.

Etiraz edək ki, bu, böyük ölçüdə neft bumu ilə bağlı oldu. Ölkəyə gələn böyük pulların bir hissəsi futbol təsərrüfatında infrastrukturun inkişafına, futbol klublarına yaxşı əcnəbi mütəxəssislərin, futbolçuların cəlb edilməsinə, uşaq futbola məktəblərinin yaradılmasına yönəldildi və onun nəticəsi yavaş-yavaş görünür.

Ancaq vaxt vardı, oyunçuların topu 18 metr məsafədən qapıya vurmağa heyi olmurdu, meydana cəmi 60 dəqiqə qaça bilir, yerdə qalan yarım saatda sürünür, nəticədə 10:0 hesabıyla uduzurdular.

Ümid edək ki, o cür alçaldıcı məğlubiyyətlər arxada qalıb. İdmanın, futbolun ölkə iqtisadiyyatına, camaatın güzəranına faydasına gəlincə, bir sıra ölkələrdə idman təsərrüfatından dövlət büdcəsinə xeyli vəsait daxil olur. Bu istiqamətdə də çalışmaq lazımdır ki, futbol təkçə eyləncə növü olaraq qalmasın.

Politoloq Hikmət Hacızadənin qarşıdan gələn parlament seçkiləri ilə bağlı qəzetimizin son sayında getmiş bəzi fikirləri geniş müzakirəyə səbəb olub. Onun fikirləri seçki prosesinə qatılmaq istəyən siyasi qurumlar tərəfindən etirazla qarşılanıb.

Hacızadənin etiraz doğuran fikirləri isə bunlardır: "Şəxsən mən seçkiyə getməyəcəyəm. Bundan əvvəlki parlament seçkisinə də getməmişdim. 2005-ci il parlament seçkisinə iştirak etmişdim. Şəkidən namizəd idim. Onda da bildirdim ki, heç nə alınmayacaq. Ancaq getdim atamın, babamın doğulduğu torpaqları - İncə kəndini gəzdirdim, insanlarla ünsiyyət qurdum. Seçkidən mənə qalan da elə bu gəzmək oldu - formal bir səsvərmə ilə mənə qutuda qoydular. Bu gün insanlar niyə seçkiyə gedir, bu, mənə aydın deyil. Axi seçki olmayacaq. Ən güclü, ən şanslı namizədin seçkiyə qatıldığı dairedən YAP namizəd versə, qutuda YAP-çı çıxacaq. İkinci variant: əgər kimsə macərə axtarırsa, bu başqa məsələ. Mən daha bu oyunu oynamıram".

Müsavat başqanının müavini Elman Fəttah demokratiya uğrunda mübarizənin uzun bir marafon olduğunu bildirdi: "Hikmət bəyin özünün demokratiyanın uzun yol olması ilə bağlı məşhur bir fikri var. Onu xatırlatmaq yerinə düşərdi. Hikmət bəy çox gözəl bilir ki, demokratiya uğrunda mübarizə qısa məsafəyə qaçış deyil, uzun marafondur. Müsavat Partiyası demokratiyanın bərqərar olmasında üzərinə düşən məsuliyyəti və bu mübarizənin fasiləsizliyini, ardıcılığını anlayır. Seçkilərdə iştirak demokratiya uğrunda mübarizənin tərkib hissəsidir və ən əhəmiyyətli dövrüdür. Hazırda neinki seçki mühiti yoxdur, ümumiyyətlə, siyasi mübarizə üçün mühit yoxdur. Siyasi mühitin olmadığı dövrdə siyasi mübarizə apardığını deyənlər, bu mübarizə üçün qişmənlər əlverişli dövrə seçki zamanı fasilə götürməsi məntiqsizdir. Əgər mübarizə aparılırsa, ən uyğun dövr olan seçki dövründən necə imtina edək? Hansı məntiqlə demək olar ki, mən mübarizə aparıram, amma seçki zamanı bundan imtina edirəm. Seçki dövründə başqa zamanlarla müqayisədə siyasi mübarizə üçün

Hikmət Hacızadənin seçki haqda bədbin fikrinə müxalifətdən reaksiya gəldi

Elman Fəttah: "Seçkidə iştirak demokratiya uğrunda mübarizənin tərkib hissəsidir"

Mirmahmud Mirəlioğlu: "Onun dediklərinin çoxu həqiqətdir"

Həsərət Rüstəmov: "Ən kiçik nəticə uğrunda belə, seçkilərə qatılmağın tərəfdarıyam"

daha əlverişli nəfəslik yaranır. Bu baxımdan seçkiyə getmək demokratiya uğrunda mübarizənin fasiləsizliyi və ardıcılığı baxımından çox mühümdür. İndiki halda seçkilərdə iştirak hansısa mənfəət deyil. Fədakarlıqdır. Seçkinin verdiyi imkanlardan ən vacibi ondan ibarətdir ki, hakimiyyətin avtoritarizmi möhkəmləndirməsi nəticəsində xalqla təmasımız sifirə enib, amma seçki dövründə xalqla təmasımızı yaradıb, öz fikirlərimizi, mübarizənin ölmədiyini, sona qədər mübarizə aparacaq insanların olduğunu, Müsavatın demokratiya uğrunda mübarizəsini təərəddüdsüz və prinsipial şəkildə, o cümlədən, fasiləsiz olaraq davam etdirdiyini bəyan edəcəyik. Seçkiyə getməyin mahiyyətinin bu olduğunu, mənəcə, Hikmət bəy əslində yaxşı görür".

"Azadlıq 2015" seçki blo-

kuna daxil olan partiyalardan KXCP sədri Mirmahmud Mirəlioğlu H.Hacızadənin fikirlərində həqiqətlərin olduğunu söylədi: "Bu məsələdə razı olanlar-olmayanlar, qarşılarına məqsəd qoyanlar, seçkiləri boykot edənlər olacaq. Hikmət bəy kifayət qədər tanınmış insandır. Hər zaman da hörmətimiz var. Azadlıq hərəkatının fəalları və rəhbərlərindən olub. Səsləndirdiyi fikirlər şəxsi mövqeyidir. O, daim öz fikirləri ilə seçilən şəxsdir. Dediklərində də çoxlu həqiqət var. Söylədiklərinin hamısı özünə aiddir. Qeyd edir ki, borc-xərc edib, seçkiyə niyə getmək lazımdır? İstənilən fikrə hörmətlə yanaşmaq lazımdır. Biz də seçkilərdə iştirak edən şəxslərin mövqələrinə hörmətlə yanaşmağı istəyirik. Qalan məsələlər də hər kəsin şəxsi işidir. Qarşılıqlı hörmət olar, qarşılıqlı da hörmət görülür. Olmazsa, yenə də hör-

iştirak etmədiksə, başqa yollarla hakimiyyəti dəyişə bilmiriksə, eyni zamanda başqa bir vasitə yoxdursa, nə etmək olar? Seçkilərin nəticələrinin saxtalaşdırılmasına heç bir şübhə yoxdur. Amma seçkilərdə iştirak etmək ən azından siyasi partiya bəzi funksiyalarını həyata keçirmək imkanı verir. Seçkilərlə görüşlərə şərait yaradılır. Halbuki başqa vaxt bu mümkün deyil. Ən azından siyasi fəallıq var. Müəyyən nəticələr də əldə etmək olur. Milli Məclisə 15-20 nəfər müxalifətinin düşməsi siyasi mühiti tərəflərin xeyrinə deyilə bilər. Ən kiçik nəticələr uğrunda belə, seçkilərə qatılmağın tərəfdarıyam. İstənilən seçki başlayanda, kimsə onun nəticəsinə deyə bilməz. Nə qədər inam olmasa belə, hər halda, seçkilər nəticələri özü ilə gətirə bilər".

□ **Cavanşir ABBASLI**

Bu gün Müsavat Məclisinin növbədənənar sessiyasıdır

Avqustun 29-da Müsavat Partiyası Məclisinin növbədənənar sessiyası olacaq. Partiyanın Divan üzvü, təşkilat şöbəsinin müdiri Razim Əmiraslanlının "Yeni Müsavat"a verdiyi məlumatla görə, sessiyada Müsavat Partiyasının 1 noyabr parlament seçkilərində iştirak edəcək deputatlığa namizədləri təsdiqlənəcəkdir.

Müsavat Partiyasının seçki qərarının nə vaxt fəaliyyətə başlayacağına, seçki qərarının üzvlərinin kimlər olduğuna, sədrin kim olacağına gəlincə, Razim Əmiraslanlı dedi ki, hazırda seçki hazırlığı ilə bağlı ciddi işlər gedir. Seçki qərarının formalaşması ilə bağlı iş-

lər həyata keçirilir, seçki qərarının üzvlərinin siyahısı hazırlanır və yaxın günlərdə bu iş başa çatacaq: "Müsavat Partiyasında seçki işini mü-kəmməl bacaran təcrübəli, peşəkar insanlar kifayət qədərdir. Seçki qərarının üzvləri məhz belə insanlardan ibarət olacaq. Adları isə

Məclisin sessiyasından sonra açıqlayacağıq. Seçki qərar-

gahının rəhbəri də Məclisdə müəyyənləşəcək.

İndiyə qədər keçirilən seçkilərdə qərarın rəhbəri Arif Hacılı olurdu. İndi Arif Hacılı partiyanın başqanıdır, ona görə də çox güman ki, seçki qərarının rəhbəri yeni şəxs olacaq.

R.Əmiraslanlı onu da bildirdi ki, Müsavat Partiyasının seçki platforması da hazırlanır və yaxın günlərdə ictimaiyyətə təqdim olunacaq.

□ **E.SEYİDAĞA**

Məşhur şirkətin şərini niyə öldürdülər?

olub. Onun qızı ilə birlikdə fotosu da var. Üstəlik, qətlə yetirilənin qatildən 7 yaş böyük olması, həmçinin əvvəlcədən tanış və həmyerli olmaları (*tam dəqiqləşdirilməmiş məlumata görə, onlar gürcüstanlıdır*) qız üstündə mübahisə ehtimalını sual altına qoyur.

O zaman isə diqqətlər N. İbrahimovun biznes işlərinə yönəlib. Yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi, qətlə yetirilən "Butastone" şirkətinin təsisçilərindən biri olub. Mətbuatda dəfələrlə adı çəkilən şirkətdə baş verən özbaşınalıqlar barədə məlumatlar yayılıb. Belə ki, həmin şirkətdə çalışan və əmək haqlarını ala bilməyən fəhlələrin bir neçə dəfə mətbuatda şikayəti dərc olunub. Bu problemlərə səbəb kimi isə şirkətin həmtəsisçiləri olan Nizami Piriyevin qayını Namiq Əsədovla Nadir İbrahimovun

Azərbaycan mediası niyə seçkilərdən pul qazana bilmir?

Rauf Arifoğlu: "Dövlət xəzinəsindən deputatlığa namizədlərə və partiyalara pul verilsə..."

Parlament seçkilərinin tarixi rəsmən açıqlandı. Bu isə namizədlərin təbliğat-təşviqat, reklam kampaniyası dövrləri üçün hazırlıqların başladığına işarədir. Dünyanın inkişaf etmiş ölkələrində seçki həm də media üçün çox gəlirli dönmə hesab olunur. Namizədlərin təbliğat materialları, fotoları, müsahibələri... ödənişli əsaslarla media orqanlarına təqdim olunur, nəticədə mətbuat orqanları xeyli qazanc əldə edir.

Azərbaycanda isə media orqanları üçün vəziyyət tamamilə fərqlidir. Xüsusən çap mediası 2010-cu ildən etibarən seçkilərdən maddi baxımdan xüsusi gəlir əldə etmir. Namizədlər daha çox özünü elektron KİV-lərə, xüsusən də telekanallara tutur. Tiraajına, oxunma faizinə və oxucular arasında populyarlığına görə seçilən çap mediası isə ölkə miqyasında bu mühüm siyasi hadisədən sanki qəsdən uzaqlaşdırılır. Səbəb nədir? Qəzetlər niyə seçkilərdən haqq etdikləri paraları qazana bilmirlər?

"Yeni Müsavat" qəzetinin baş redaktoru Rauf Arifoğlu bildirdi ki, bu nəticənin yaranmasının əsas səbəbi dövlət xəzinəsindən seçki kampaniyası üçün vəsaitlərin ayrılmasıdır. Belə ki, hər kəs - həm partiya, həm də fərd olaraq öz məsələlərini özələri qarşılayır. Müsahibimizin fikrincə, əgər Türkiyə və başqa dövlətlərdə olduğu kimi seçki kampaniyası üçün dövlət xəzinəsindən yardımlar ayrılarsa, fərqli nəticə olardı: "Bundan əvvəl belə proseslər vardı. Həm partiya, həm də namizədlərə yardım verilir. Xatırlayım ki, o zaman da o vəsaitləri qəzet və TV-lərdə reklam fəaliyyəti üçün istifadə edirdilər. Digər tərəfdən, Azərbaycanda seçkinin özəllikləri var. Bir sıra insanlar, xüsusən də imkanı olan və hakimiyyətyönümlü deputatlığa iddialılar hesab edirlər ki, onların reklam olunması, ümumiyyətlə, səs alıb-almamaları məsələləri həll etmir. Bu da səbəblərdən biridir. Başqa bir səbəb də qəzet sənayesinin, qəzet industriyasının həddən artıq zəif olmasıdır - yazılı mətbuatdan söhbət gedir. Belə əhatə dairəsi, təsir imkanları məhdud olan media quruluşlarına reklam verilməsinə marağ az olacaq. Amma saytlar və başqa elektron KİV-lər reklam payı alacaq".

Bununla yanaşı, baş yazar dedi ki, indidən sahibi olduğu **musavat.com** saytına reklamla bağlı daha çox müraciətlər var. **R.Arifoğlu** sayt olaraq budəfəki reklam kampaniyasından az da olsa yararlanacaqlarını vurğuladı: "Proqnozlaşdırdığımızı görə, müəyyən bir məbləğ olacaq. Amma düşünürəm ki, proporsional sistem qaydına və dövlət xəzinəsindən vəsait ayrılana qədər qəzetlərin seçkilərdən pul qazanma şansları az olacaq".

□ SEVINC

Avqustun 28-nə keçən gecə Nizami rayon Əzimzadə küçəsi 20 ünvanında baş vermiş dəhşətli qətl hadisəsi gündəmin əsas mövzusunda çevrilib. Çünki qətlə yetirilən 1975-ci il təvəllüdü Nadir İbrahimov keçmiş polis işçisi olmaqla yanaşı, adı qalmaqallarda hallanan "Butastone" tikinti şirkətinin təsisçilərindən biri olub. Daha maraqlı fakt isə budur ki, qətlə yetirilən N.İbrahimov həmin şirkətdə şərini olan Namiq Əsədovla uzun müddətdir ki, konfliktde imiş. N.Əsədov isə bir müddət əvvəl "Beynəlxalq Bank işi" ilə əlaqədar tutulan və daha sonra sərbəst buraxılan iş adamı Nizami Piriyevin qayınıdır.

Bakıda biznesmenə vurulan 8 güllənin gizlinləri -şok xəbərlər

"Butastone" tikinti şirkətinin təsisçilərindən biri olmuş Nadir İbrahimovun "qız üstə" qətlə yetirilməsi xəbərləri niyə yayılıb?; qalmaqallı oliqarx Nizami Piriyevin qayını ilə mərhumun məhkəmə çəkişməsi olub; konfliktde tərəf kimi bir general da var...

Məlumatda bildirilir ki, N.İbrahimov həmyerlisi Rövşən Həsənov aralarında yaranan münaqişə zəminində "Makarov" tapançasından açdığı 8 güllə ilə qətlə yetirib. Respublika Prokurorluğunun məlumatında bildirilir ki, saat 01 radələrində 1982-ci il təvəllüdü Rövşən Həsənov Nadir İbrahimovu şəxsi münasibətlər zəminində aralarında yaranmış mübahisə zəminində "Makarov" markalı tapançadan ona 8 dəfə atəş açaraq qətlə yetirib. Hadisə yerindən özünəməxsus "Lexus" markalı 10-VM-006 dövlət qeydiyyat nişanlı avtomobillə uzaqlaşarkən "Chevrolet" markalı avtomobillə toqquşub. Baş vermiş yol nəqliyyat hadisəsi zamanı xəsarət almış R.Məmmədov xəstəxanaya yerləşdirilib. Nadir İbrahimov 3 sayılı Şəhər Kliniki Xəstəxanasına aparılırsa da, onu xilas etmək mümkün olmayıb. Hadisəni törədən Rövşən könüllü olaraq Nizami Rayon Polis İdarəsinin 25-ci polis bölməsinə gələrək istintaqa təslim olub. O, "Makarov" markalı tapançanı və patron darağını təhvil verib.

***

Hadisə ilə bağlı xəbər yayıldıqdan sonra mediada qətlin motivləri ilə bağlı maraqlı məqamlar ortaya çıxıb. İlk olaraq belə iddia səslənib ki, qətl qız üstündə baş verib. Milli.az sayt Nizami Rayon Polis İdarəsinin öyrənib ki, tərəflərdən birinin sevdidiyi qızın telefonuna

zəng gəlib. Telefonu qızın sevgilisi götürüb və görüş təyin edəblər. İlk ehtimalla görə, atışma da məhz ele qız üstün-

də mübahisədən yaranıb. Ancaq N.İbrahimovun facebook səhifəsində paylaşdığı şəkillərdən aydın olub ki, o, ailəli

vun arasında olan konflikt göstərilib. Namiq Əsədovun işinin öhdəsindən gəlmədiyi üçün Nadiri baş direktor vəzifəsindən uzaqlaşdırıb və səlahiyyəti öz üzərinə götürüb.

Amma tərəflər arasında konflikt bundan sonra daha da qızışıb və iş məhkəməyədək gedib çıxıb. Qətlə yetirilən Nadir İbrahimov məhkəmədə iddia qaldıraraq Namiq Əsədovla birgə çalışdığı müddətdə tanınmış şirkətlərin birindən gördükləri tikinti işlərindən alacaqları 200 min manata yaxın vəsaitə həbs qoyulmasına nail olub. Ancaq məlumata görə, bir ilə yaxın sürən məhkəmə dartsışması Nizami Piriyevin müdaxiləsindən sonra dayanıb.

Mediada hələ o zaman yayılmış məlumatlarda iddia olunurdu ki, Namiq Əsədov Nadirə yəznəsinin adı ilə psixoloji təsir göstərərək bütün məhkəmə instansiyalarını "Piriyevin yaxın adamları" olduğuna inandırıb. Sonda Nadir İbrahimov Namiq Əsədovla barışmağa məcburiyyətə qalıb.

İddialara görə, Namiq Əsədovun arxasında yəznəsi Nizami Piriyevin dayanıbsa, Nadir İbrahimov nazirliklərdən birində

baş idarənin rəisi vəzifəsində lərdir. Nizami Piriyevin bir müddət həbsdə qalsa da, sonradan borcunu ödəyəcəyi öhdəliyi ilə azadlığa buraxılıb. Amma bir neçə gün əvvəl məlum olub ki, oğul Piriyevin Beynəlxalq Banka külli miqdarda borcu olduğu üçün İnterpol xətti ilə axtarıb verilib. Oğul Piriyevin Beynəlxalq Banka 170 milyon dollar kredit borcu olduğu iddia olunur. Qeyd edək ki, qətlə yetirilən N.İbrahimovun şərini etdiyi "Butastone" şirkəti Piriyevlərə məxsus "Azmecon International Finance LLC"nin tərkibinə daxildir.

İstisna deyil ki, istintaq N.İbrahimovla keçmiş şərini arasında olan konfliktde diqqət yetiriləcək. Çünki qətlin motivi ilə bağlı yayılmış xəbər - hadisənin qız mübahisəsinə görə baş verməsi inandırıcı görünmür.

□ "Yeni Müsavat"

Y.Stoltenberg vəd verməyə gəlmişdi?..

Hüseyinbala SƏLİMOV

NATO -nun baş katibinin Gürcüstana səfərini ilk xəbərleyen yenə də Rusiyanın informasiya vasitələri oldu. NATO adını eşidəndə səksənən Rusiya əhli nəinki səfəri xəbərlədi, hətta onun proqramını da bir-bir açıqladı...

Bəli, baş katib Y.Stoltenberg Gürcüstanda təlim mərkəzinin açılışında iştirak etməli, ölkənin Alyansa qəbul məsələsinin vəziyyətini müzakirə etməli, həm də Şimal Blokunun növbəti il Varşavada keçiriləcək sammiti ilə bağlı danışıqlar aparmalı idi...

Ən maraqlısı isə odur ki, səfər ərəfəsində Gürcüstan tərəfi jurnalistlərdən xüsusi olaraq xahiş etdi ki, təlim mərkəzinin qətiyyəti hərbi baza ilə qarşıdirmasınlar, hələki Gürcüstanda NATO-nun hərbi bazası açılmır. Neyləmək olar? Elə bu həftə, təxminən bir-iki gün bundan əvvəl Rusiya Cənubi Osetiyanın və Abxaziyanın "müstəqilliyi"nin tanınması gününü qeyd etdi... Gürcüstan rəhbərliyinin nədən ehtiyat etdiyi aydındır. Gəl, elə NATO rəsmisi də səfərini həmin dövrə salmışdı. Görünür, bu, da bir işarədir, iki hərbi-siyasi qütb yalnız özlərinə məlum olan dildə biri-birinə işarələr etməklə məşğuldurlar...

Səfər ərəfəsində bir detal da məlum oldu. Bəli oldu ki, Alyans Gürcüstani özünün əsas partnyorlarından biri elan edib. Bu vaxta qədər bu statusa iki ölkə - Ukrayna və Avstraliya layiq görülmüşdü. İndi Gürcüstan üçüncü dövlət oldu və təbii ki, bu qərarı Gürcüstanın NATO-ya inteqrasiyası yolunda daha bir addım hesab etmək olar...

Amma gürcülər özləri də, elə müstəqil müşahidəçilər də Alyansdan daha ciddi addımlar gözləyirlər. Məhz buna görə də nəzərlər Varşava sammitinə yönəlib... Fəqət, ciddi bir şey gözlənsəydi yaqın ki, bu, mətbuata sızır və biz də bundan xəbərdar olardıq...

Təbii ki, çox şey Rusiyanın təkliklərindən asılıdır. Bu ölkə öz sərhədlərində bu vaxta qədər sanki anti - NATO səddi çəkməklə məşğuldur. Hətta rusiyalı qəzet yazarları belə bu perspektivdən elə bir təşvişlə yazırlar ki, sanki jurnalist deyil, xüsusi xidmət generalındırlar...

NATO - dan gözləntilər böyük idi. Amma Blok özünü daha çox varlı və imtiyazlı dövlətlərin klubu kimi aparır. Əgər belə olacaqdısa və NATO-ya üzv olmaq üçün problemsizlik birinci şərt olacaqdısa, onda onun genişlənməsinə nə ehtiyac vardı?..

NATO generalı Rusiya ilə qarşıdurmada açıq - aşkar çəkinirlər. Ona görə etibarlı təhlükəsizlik çətinlə təmin olunmayacaqları təqdirdə keçmiş sovet və indiki MDB ölkələrini Avropa ilə bağlı inteqrasiya layihələrinə qoşmağa cəhd etmək təxribatdan başqa bir təəssürat oymatır...

Bir neçə dəfə bu məsələni yazmışam. Amma bir daha qeyd edirəm ki, assosiativ sazişə qoşulmaq ərəfəsində elə V.Yanukoviç də ölkəsini gözləyən təhdidlər barəsində aparıcı Avropa ölkələrinə ətraflı məlumat vermişdi və niyə assosiativ sazişə imza atmaqdan ehtiyat etməsini onlara anlatmağa çalışmışdı...

Amma nə oldu? Avropalı diplomatlar onu dinlədilər və elə sözlün əsl mənasında da yola saldılar...

Məni düzgün başa düşün. V.Yanukoviç təmizə çıxarmaq fikrində deyiləm. Bu adamın Ukraynadakı fəaliyyəti, Rusiyaya daşdığı çamadanlar özlüyündə o qədər şey deyir ki!.. Bəli, V.Yanukoviç korrupsioner idi. Amma o, əsas təhlükələri görürdü. Hətta mənim yadıma gəlir ki, prezident olarkən o, da ilk səfərini Brüsselə - NATO-nun mənzil-qəragahına etmişdi...

Nə isə. Sözlüm bunda deyil. Nə demək istəyirdim? İstəməzdik ki, NATO rəsmiləri öz arxalarınca xarabalıqlar qoyub getsinlər, çünki bu Alyans hara öz diqqətini yönəldirsə, Rusiya oranı xarabalığa çevirir...

Gürcülərə baxmayaraq biz Gürcüstana yalnız yaxşıqlar arzu edirik. Amma bu ölkə qədr olduğu böhrandan çıxıb bilmir. Bir tərəfdən də bu Abxaziya və Osetiya məsələsi! Gürcüstan bunlarsız da ağır vəziyyətdədir. Amma ölkə həm də bu işğalların ağırlığını da öz çiyinlərində çəkməyə məhkumdur...

Təhlilçilər Y.Stoltenbergin səfərində "kadraxası" məqamlar da axtarırlar. Söz yox ki, NATO Baş katibinin hansısa ölkəyə səfərinin özü bir diqqətdir. Həm də ki, bir az bundan əvvələ dediyimiz kimi, başa düşən ölkələr üçün bir işarədir. Gəl, biz bu səfərdən qeyri-adi bir şey də gözləyirik. Qəribə dövlətləri Rusiyaya qarşı sanksiya siyasətinə o qədər önəm verirlər ki, adam özü də istəmədən buna inanmağa başlayır. Ona görə ki, bir dəfə - ilk soyuq müharibə zamanı Rusiyanın aqibətini görmüşük. İndi ikinci soyuq müharibədir. Bir növ ikinci cəhddir. Görək, bundan nə alınır?..

Ölkə prezidenti İlham Əliyev dünən parlament seçkiləri ilə bağlı sərəncam imzalayıb. Sərəncama görə, Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə seçkilər 2015-ci il noyabrın 1-nə təyin edilib.

Qeyd edək ki, Azərbaycanda parlament seçkiləri Konstitusiyaya uyğun olaraq noyabrın ilk həftəsinin ilk bazar günü keçirilməlidir. Bu tarix də noyabrın 1-nə düşür. Prezidentin sərəncamı Konstitusiyanın bu tələbinə uyğun olaraq verilib.

Nəzərə çatdırmaq ki, "Yeni Müsavat"ın ötən sayında avqustun 28-də belə bir sərəncamın imzalanacağını yazmışdıq.

Mərkəzi Seçki Komissiyasının sabiq üzvü Gülağa Aslanlı "Yeni Müsavat"a bildirib ki, Seçki Məcəlləsinin tələbinə görə, seçki kampaniyası seçki gününə ən azı 60 gün qalmış başlanmalıdır və bu barədə MSK rəsmi məlumat verməlidir. Seçkilərin 1 noyabrda keçirilməli olduğunu nəzərə alaraq seçki gününə ən azı 60 gün qaldığı tarix sentyabrın 1-dir. Bu isə o deməkdir ki, seçki kampaniyası ən gec sentyabrın 1-də rəsmən başlanacaq. Seçki kampaniyasının başlandığı MSK tərəfindən elan olunandan sonra bu barədə rəsmi dövlət qəzetində dərc olunmalıdır. Rəsmi qəzetlərdə MSK-nın elanı dərc edilən gündən etibarən istənilən deputatlığa iddiaçının sənədləri seçki komissiyasına verilə bilər. Təqvim planı elə olmalıdır ki, sentyabrın birindən seçki komissiyaları sənədlərin qəbuluna başlamalıdır. Təqdim olunan sənədlərə baxılma isə beş gün ərzində həyata keçirilməlidir. Seçki komissiyası istəsə bir gün ərzində, istəsə 5 gün sonra sənədlərə baxıb deputatlığa namizədə rəsmi cavab verməlidir. İmza toplanmaq üçün isə təqribən 14 gün vaxt nəzərdə tutulub. Təbliğat-təşviqat kampaniyası isə oktyabrın 8-də başlamalıdır və seçkiyə bir gün qalmış təbliğat-təşviqat kampaniyası dayandırılır.

Siyasi partiyalar isə deputatlığa namizədlərin ilkin siyahısını açıqlamaqdadırlar. Lakin məsələ təkə bunla bitmir. Müxalifət partiyalarını qarşıda məntəqə seçki komissiyalarına məşvərətçi səs hüquqlu komissiya üzvləri, müşahidəçilər, namizədlərin göstərmək kimi ciddi iş gözləyir. Azərbaycanda 5 minə yaxın məntəqə seçki komissiyası var. Hər məntəqə seçki komissiyasına bir nəfər məşvərətçi səs hüquqlu komissiya üzvü, bir nəfər müşahidəçi, bir nəfər səlahiyyətli nümayəndə göndərmək üçün 15 min nəfər lazımdır. Bəs Azərbaycanda müxalifət təşkilatlarının durumu bu qədər insan resursunu ortaya çıxarmağa imkan verəcəkmi?

Prezident seçkini noyabrın 1-nə təyin etdi

Müxalifət partiyalarına seçki komissiyalarına verməyə minlərlə insan lazımdır

Müsavat Partiyasının Divan üzvü, təşkilat şöbəsinin müdiri Razim Əmiraslanlı bildirdi ki, təmsil olunduğu partiyanın sıralarında seçki işini mükəmməl bacaran təcrübəli, peşəkar insanlar kifayət qədərdir: "Onların əksəriyyəti indiyə qədər keçirilən bir çox seçkilərdə məşvərətçi səs hüquqlu ko-

çirilən seçkilərdən qat-qat yaxşı seçki keçirmək mümkündür. Vaxtilə MSK-da AXCP-dən, Müsavatdan, ADP-dən tək də olsa üzvlər var idi. Həmin üzvlər saxtalaşdırılmış seçkilər olmasına baxmayaraq MSK-nın yekun sənədinə imza atdılar. Yəni biz xalqın, dövlətin taleyini seçki komissiyalarında olan

bildirdi ki, 20 ildir müxalifət o qədər sıxışdırılıb, seçkilər o qədər saxtalaşdırılıb ki, müxalifətin insan resursları azalıb. Məhz bu baxımdan KXCP partiyaların blok şəklində seçkiyə getməsində maraqlı oldu: "Reallıq budur ki, təkə bir partiyanın ölkənin bütün ərazilərində beş minə yaxın seçki məntəqəsinə məşvərətçi səs hüquqlu komissiya üzvü, səlahiyyətli nümayəndə, müşahidəçi verməsi mümkün deyil. Bizim blokda 8 partiya var və blokdan təxminən 80 dairədən namizəd irəli sürüləcək. Həmin dairələrdə və dairələrin ərazisindəki məntəqə seçki komissiyalarında bloka daxil olan partiyaların nümayəndələri olacaq. Bu baxımdan hesab edirik ki, hər seçki məntəqəsində ən azı iki-üç adamla təmsil oluna biləcəyik".

missiya üzvləri, müşahidəçi, səlahiyyətli nümayəndə olublar və təcrübəyə malikdirlər. Müsavat Partiyasının bu baxımdan problemi yoxdur, insan resursları kifayət qədərdir".

ADP sədri Sərdar Cəlalovlu isə hesab edir ki, hakimiyyət seçkiləri demokratik keçirmək iradəsi nümayiş etdirməyəcəksə seçki komissiyalarında müxalifət partiyalarından komissiya üzvlərinin, müşahidəçilərin olub-olmamasının heç bir mənası yoxdur: "Təcrübə mənim bu fikirlərimin haqlı olduğunu təsdiqləyir. Seçkilərin demokratik keçirilməsinin əsas şərti nə qanunun təkmilliyyəti, nə də seçki komissiyalarının müxalifətin iştirakıdır. Əsas şərt siyasi iradədir. Siyasi iradə olacağı halda ən pis tərkipli seçki komissiyaları ilə də, heç bir müşahidəçi olmadan da indiyə qədər ke-

fədlərin şəxsiyyətinə, qeyrətliyinə, vicdanına buraxa bilmərik. Tapşırıq olandan sonra müqavimət göstərən komissiya üzvlərini də polis gəlib bayıra atır. Seçkinin demokratik keçirilməsi hakimiyyətin siyasi iradəsindən asılıdır. Odur ki, seçki komissiyalarında məşvərətçi səs hüquqlu komissiya üzvlərinin və ya müşahidəçilərin olub-olmaması ciddi əhəmiyyət daşıyır. Seçki komissiyasında kimin olmasının əhəmiyyətli hesab eləmirəm. Onsuz da seçki saxtalaşdırılırsa seçki komissiyasının üzvünü, müşahidəçini adam yerinə qoyan olmur. Hakimiyyət hazırkı seçki komissiyalarına göstəriş versə ki, seçkidə saxtalarlıq olmayacaq, həmin seçkilər ideal keçəcək".

8 partiyanın daxil olduğu "Azadlıq 2015" seçki blokunun mərkəzi seçki qəragahının rəhbəri Bəybala Əbil isə

AMİP katibi Elşən Mustafaşev isə bildirdi ki, təmsil olunduğu partiyanın namizədlər irəli sürəcəyi dairələrdə və dairələrin ərazisindəki məntəqə seçki komissiyalarına məşvərətçi səs hüquqlu komissiya üzvləri, müşahidəçilər və səlahiyyətli nümayəndələr göndərmək üçün insan resursu var: "Hər bir namizədin seçki komissiyalarına məşvərətçi səs hüquqlu komissiya üzvü, müşahidəçi və səlahiyyətli nümayəndə vermək hüququ var. AMİP-in namizədləri bu hüquqdan istifadə edəcəklər. AMİP seçki təcrübəsi olan insanları bunun üçün indidən səfərbər etməyə başlayıb. Namizədlərin özlərinin yaxın ətrafının, qohumlarının da bu işə cəlb olunması yaxşı effekt verir. Biz bu üsuldən də istifadə edəcəyik".

□ Etibar SEYİDAĞA

Ümid Partiyasında seçkilərlə bağlı müşavirə keçiriləcək

Avqustun 29-da saat 11.00-da Ümid Partiyasının mərkəzi qərargahında partiya parlament seçkilərində namizədliyi irəli sürüləcək şəxslərin iştirakı ilə növbəti genişləndirilmiş müşavirə keçiriləcək. Partiya sədrinin rəhbərliyi ilə keçirilməsi nəzərdə tutulan müşavirədə son mərhələdə namizədlərin hazırlıq prosesi, görülən işlər, qarşıya çıxan problemlər, qarşıda duran vəzifələr müzakirə olunacaq. Partiya sədri seçki mərhələsi üçün namizədlərə tapşırıq və tövsiyələr verəcək.

Qeyd edək ki, ötən il keçirilən Bələdiyyə seçkilərindən dərhal sonra Ümid Partiyası bu il keçiriləcək Parlament seçkilərinə hazırlıqlara başlayıb. Hazırlıqlar bir neçə mərhələdən ibarət olub. Hər mərhələnin sonunda yekunlarla bağlı Partiyanın Mərkəzi qərarga-

hında genişləndirilmiş müşavirə keçirilib. Namizədliyi irəli sürüləcək şəxslərin ayrı-ayrılıqda görülən işlərlə bağlı hesabatları dinlənilib, yaranan suallar Partiya sədri tərəfindən cavablandırılıb, habelə, qarşıya çıxan və çıxıb biləcək problemlər müzakirə olunub.

"Dəyişikliklər seçkilərin demokratik keçirilməsindən başlamalıdır"

Emin Abbasov: "Bu, cəmiyyətdə olan gərginliyin, beynəlxalq basqıların azalmasına gətirib çıxara bilər"

Səhifələrə start verilməsinə bir neçə gün qalıb. Seçkiyə ciddi hazırlaşan siyasi təşkilatlardan biri də Ümid Partiyasıdır. Namizədliyi partiya tərəfindən 37 sayılı Nizami birinci (Gəncə) seçki dairəsindən irəli sürüləcək Ümid Partiyası Gəncə şəhər təşkilatı sədrinin gənclərlə iş üzrə müavini Emin Abbasov seçki hazırlığı və seçki mühtəti ilə bağlı mətbuat xidmətinin suallarını cavablandırır. Müsahibəni oxuculara təqdim edirik:

- Emin bəy, seçkilərə hazırlıq necə gedir? seçki mühtətinin olmaması narahatçılıq yaratmır ki?

- Heç bir narahatçılıq yoxdur. Əksinə, daha məsuliyyətlə hazırlaşırıq. Parlament seçkilərində ilk dəfə iştirak etsəm də özümü təcrübəli hesab etmək üçün əsaslarım var. Belə ki, mən ötən ilki bələdiyyə seçkilərində namizəd olmuşam və bütün saxtəkarlıqlara baxmayaraq kifayət qədər səs də topladım. Təbii ki, seçilməyimə imkan verilmədi. Lakin buna baxmayaraq, mən seçki hazırlıqlarını davam etdirdim. Çünki partiyamızı seçkilərə həmişə fərqli yanaşırıq. Seçki bitən kimi növbəti seçkilərə hazırlıqlar başlayıb. Əsas məqsədimiz məhz seçkilərdə seçiciləri aktivləşdirmək,

prosesə qoşmaq, seçkinin yaxın beş ildə onların taleyində mühüm rol oynamasına inandırmaq, fürsətdən istifadə edib yenidən təşkilatlanmaq və təbii ki, mübarizədə qalib olmaq. Seçkilərdən dərhal sonra hazırlıqlara başlamaq bizim üçün bir çox üstünlüklər əldə etməyə gətirib çıxarıb. Seçkilərlə əlaqələrimiz artıb, fərdi qaydada söhbətlərimiz olub, yeni insanları prosesə cəlb edə bilmişik, bir sözlə mübarizə imkanlarımız daha da artıb.

- Seçkilərdə uğur qazanmağımıza nə dərəcə də əminsiz?

- Seçkilərin qeyri-demokratik keçirilməsi, hakimiyyətin seçkiyə olan münasibəti hamıya bəllidir. Ancaq bu, o demək deyil ki, bir kənara çəkilib onun nə zaman şəffaf

keçirilməsini gözləməliyik. Biz hesab edirik, hər seçki prosesi əhalinin ictimai-siyasi fəallığının artması, hakimiyyət dəyişikliyinə yalnız seçkilər yolu ilə mümkününü cəmiyyətə aşılamaq üçün bir fürsətdir. Düşünürəm ki, seçkilərdə iştirakı gənc seçicilərin də marağına səbəb olacaq. İxtisasca musiqişünasam. Yeni tez-tez şəhərimizdə el şənliklərində iştirak edirəm, müxtəlif təbəqədən olan çoxlu insanlarla ünsiyyətdə oluram. Ərazidə mənə yetərinə tanıyırlar. Həm də bizim bir parlament təcrübəmiz var. Partiyamızın sədri İqbal Ağazadə Azərbaycan Milli Məclisində təmsil olunur. O, parlamentdə öz fəaliyyəti ilə bir nümunədir. İnsanlar onun təmsilində əsil deputatın necə olmasını görür. Bu da mənə və partiya daşğarımın əlavə üstünlüklərindəndir.

- Ölkə gənclərinin xeyli problemlərinin olması heç kimə sirr deyil. Bununla

bağlı fikirlərinizi bilmək istərdik?

- Gənc olduğum üçün bu gün gənclərin hansı problemlərdən daha çox sıxıntı çəkdiqlərini, hansı problemlərlə yaşadıklarını, rastlaşdıqlarının birbaşa şahidiyəm. Bu gün gəncliyin, mənzil, işsizlik, sosial, asudə vaxtdan səmərəli istifadə edə bilməmək kimi problemləri var. Bu gün nəinki orta məktəbi bitirmiş, yetkinlik yaşını haqlamış gənclər, hətta ali təhsil almış ixtisaslı mütəxəssis olan gənclər belə iş tapmaqda çox çətinliklərlə üzləşirlər. Hər bir gəncin ailə qurması, o

cümlədən mənzillə təmin olunması üçün dövlət ciddi maraqlanmalıdır. Gənclərlə bağlı Ümid Partiyasının ciddi proqramı var. Dəfələrlə gəncliyin problemləri ilə bağlı partiyamızın bəyanatları olub, hakimiyyətə mesajlar verilib, sədrimiz parlamentdə məsələ qaldırıb. Hesab edirik ki, ipoteka kreditlərinin şərtləri yüngülləşdirilməli, müddət uzadılmalıdır. Bugünkü ipoteka kreditlərinin şərtləri ağır olduğu üçün gənclər faydalana bilmir. Əsas problemlərdən biri də kiçik və orta sahibkarlara yerləşdirilməsi, normal rəqabət olmasının bu gün bir çox ərzaq və sənaye məhsullarının qiymətinin qalxmasına səbəb olur. Bu gün gənclərin sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması, problemlərinin azaldılması üçün sahibkarlıqla məşğul olmaq istəyən gənclərə şərait yaradılmalı, onlara güzəştli kreditlərin verilməsi təmin edilməli, inhisarçılıq və bürokratik əngəllər aradan qaldırılmalıdır.

Hər yerdə olduğu kimi, hazırda Gəncədə də vətəndaşların banklarla bağlı ciddi problemləri var. Azərbaycan manatının devalvasiyasından sonra vəziyyət daha da ağırlaşdı. Onsuz da kreditlərini çətinliklə ödəyən insanlar indiki halda ödənişlərini yerinə yetirə bilmirlər və banklarla başları daima dərddə olur. Bu hallar məhz vətəndaşların hansı sosial problemlər içərisində yaşamasının sübutudur.

- Müəyyən problemlər sadaladınız. Bu problemlərin həllini nədə görürsünüz?

- Hər zaman demokratik yolla dəyişikliyin tərəfdarı olmuşuq. Partiyamızın sədri İqbal Ağazadə müsahibələrinin birində də qeyd etmişdi ki, təbiətdə cəmiyyətdə hər şey dəyişirsə biz də mütləq dəyişməliyik və bu dəyişikliyə məhkumuq. Partiya sədrimizin söylədiyi kimi, insanlar dəyişirsə, rejimlər dəyişirsə, dünyanın hər yerində dəyişiklik baş verirsə, mövsümlər bir-birini əvəz edirsə, mütləq biz də dəyişməliyik. Dəyişikliklər isə seçkilərin demokratik keçirilməsindən başlamalıdır. Seçkilərin indiki dönməndə şəffaf keçirilməsi, nəticə etibarlı ilə demokratik parlamentin formalaşmasına, cəmiyyətdə olan gərginliyin, beynəlxalq basqıların azalmasına gətirib çıxara bilər. Bu həm də zaman-zaman cəmiyyətdə olan bütün problemləri həll edər.

- Sonda gəncliyə nə deyərdiniz?

- Gənc nəslə müraciətim ondan ibarətdir ki, bütün gənclər öz konstitusion hüquqlarından istifadə etməkdə maraqlı olsunlar. Hər bir gəncin taleyi öz əlindədir. Proseslərə qoşulsunlar, cəmiyyətin aktivləşməsinə təkən versinlər, seçkilərdə aktiv və passiv seçki hüquqlarından istifadə etsinlər. Nə qədər fəal olsalar Azərbaycanda demokratikləşmə bir o qədər tez baş verəcək, ölkənin, gəncliyin problemləri bir o qədər tez həll olacaq.

Bu səhifə Ümid Partiyası tərəfindən təqdim edilmişdir

Peşəkar dələduzlar

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

"Sən Allah, xanım, bircə bunu səndən soruşacağdım ki, görəsən, o kişi kasıbların da ölüsünü dirildir, ya bircə dövlətli adamlarınkini? Vallah, xanım, bu gün o qəder fikir eləmişəm heç bilmirəm nə qayırıram"

(Mirzə Cəlil, "Ölülər")

Baş prokuror Zakir müəllim heç gözləmədiyimiz bir addım atıbdır. Həvəs yoxdur, hətta bunu dövlətçiliyə xəyanət də adlandırmaq olardı. Sən canın, gör neyləyibdir: Abşeron rayon prokuroru Qənimət Səfərova işdə yol verdiyi qanun pozuntularına görə qovubdur.

Əlbəttə, zarafat edirəm, bizdə prokurorlar qanun pozuntularına heç vaxt yol vermirlər. Bəzi hallarda qanunlar özləri pozğunluq edirlər, onları da deputatxana üzvlərimiz yol kənarlarında, kolluqda-filanda tutub düzəldirlər, qanunlar olur düzgün.

Bəs Zakir müəllim Qənimət müəllimi niyə işdən çıxarıb? İlin-günün bu vaxtında, neftin qiymətinin 1-ci Avropa Oyunları yox, hətta Biləcəri nərd turniri keçirməyə çatmayacaq qədər düşdüğü günlərimizdə prokuror bəyem göyden tökülür? Niyə bunu çıxarırsan? Bəs indi bunun uşağı acından ölsünmü? Yeznəsi krediti nə cür verəcək? Qayınanası İspaniya kurortlarına nə təhər gedəcək? Çox əsəbləşdim, Koroğlu körpüsü yaxında olsa bəlkə özümü atardım.

Uzun sözün qısası, Zakir müəllim Qənimət müəllimi... yaş senzine görə işdən çıxarıbdır. Yox, bunun senzuraya dəxli yoxdur, həmçinin prokuror kreslosunu yaş etməyibdir. Sadəcə, yaşı çox imiş.

Bu nəse təze idarəçilik qaydasıdır. Bəyem adamı yaşın çoxluğuna görə işdən çıxarırlar? Maşallah, prokurorun nə qədər ki, azı dişləri insan parçalamaq üçün yetərli-dir, gerek onu vəzifədə saxlayasan. Dişləri tökülə, beli yaltaqlıq eləməkdən bükülə, şalvarı kresloda oturmaqdan sökülə (*variantlar çox idi, uşaq-muşağın əlinə qəzet keçir deyə hamısını yazmadım*) başqa məsələ. O zaman buyur, işdən çıxart. Hətta ulu babalarımız massagetlər kimi istəsən bişir ye. Bilmirəm xəbəriniz var, ya yox, qədim adətə görə massagetlər qocaları yeyirmişlər. Çox faydalıdır. Xüsusən qoca prokuror eti yeyən cavan hakimlər daha potensialı olurmuş.

Yaş çoxluğuna qalsa Artur müəllimin 1200 yaşı var, çox gözəl baş nazir işləyir. Tam Avropadakı kimidir - camaatın çoxu heç bilmir belə baş nazir var, ya yoxdur.

Sözgəlişi, dünən xəbər lentində gördüm, bir qaçaq maşını birbaşa ARDNŞ-nin ofisinin içinə sürmüşdü. Ay millət, panikaya düşməyin, hələ neft o qədər ucuzlaşmayıbdır. Bir müraciətim isə neftin ucuzlaşması sayəsində demokratiya quracağımıza ümid edən gənclərdir. Nahaq belə fikirləşirlər, umsuq olacaqlar, çünki neftin bir dəfə ucuz vaxtında bu millət Sürət kimi debili gətirib özünə baş nazir qoymuşdusa (hələ başqalarını demirəm), bu defəki ucuzlaşmadan sonra böyük ehtimalla Balıq Hafizi xilaskar kimi prezidentliyə dəvət edəcəkdir. Boş-boş xəyallarla yaşamaqdansa vaxtında bayraq dələduzluğu eləyib yaşayın.

Bəli, bizdə Bayraq Meydanının müdirini məhz bu maddə ilə tutublar. Mən hələ də fikirləşirəm ki, bir bayraq müdiri hansı dələduzluq edə bilərmiş. Örnək üçün, bayrağın bir zolağını kiməsə satıbmış? Yaxud külək olmayanda bayrağı üfürüb dalğalandırın? Bayraqla axı nə dələduzluq eləmək olar?

Eynilə Bakıdakı 55 sayılı məktəbin direktoru Vahid Dəmirov kimi. Vahid müəllimə qarşı da dələduzluq ittihamı irəli sürülüb, üstəlik, onu tuta bilməyiblər, hansısa sinifdə gizlənir. (*Zakir müəllimə kömək üçün yerini deyirəm: biolojiya kabinetində skelet şkafindadır*). Haqqında axtarış elan olunub. Axtarış demişkən, normal ölkələrdə məktəb direktoru yazıb Google-da axtarış versən cürbəcür təhsil uğurları çıxır. Bizdə isə "Direktor haqda cinayət işi başladı", "Məktəb direktoru haqda dəhşətli məlumat", "Direktor cüpbürgeçini döydü" kimi pedaqoji xəbərlər ekrandan bərq vurur.

Vahid müəllimin konkret hansı dələduzluq eləməsi haqda isə hətta Google da bilmir. Gör necə peşəkar olmuşdur!

Parlament seçkiləri yaxınlaşdıqca Azərbaycanda fəaliyyət göstərən xarici diplomatik korpusun, bəzi beynəlxalq təşkilatların təmsilçilərinin müxalifət partiyaları ilə təmasları, müzakirələri intensivləşir. Son 10 gündə az qala hər gün hansısa tanınmış müxalif təşkilatların rəhbərləri ilə görüş xəbərləri yayılır. Paralel olaraq hakim Yeni Azərbaycan Partiyasının rəhbərliyi ilə təmaslara başlanıb.

ABŞ səfiri Robert Sekuta YAP icra katibi Əli Əhmədovla görüşüb. Görüşlərin davam etdiriləcəyi açıqlanıb. Bütün görüşlər barədə verilən rəsmi açıqlamalarda müzakirə olunan məsələlər sırasında noyabrda Azərbaycanda keçiriləcək parlament seçkilərinin əsas yer tutduğu bildirilir.

Siyasi təhlilçilərin verdiyi açıqlamalar və yayılan informasiyalarda bildirilir ki, Qərb ölkələri və Avropa İttifaqı Azərbaycanda real müxalifət qüvvələrinin parlamentə düşməsinə çalışırlar. Məqsəd ölkədə sabitliyi qorumaq, təlatümlərin, inqilabların əvəzinə təcridi demokratik islahatlara nail olmaqdır. Qeyd olunur ki, Qərb 2005-ci il parlament seçkilərində başladığı, lakin uğurla başa çatmayan projeni reallaşdırmaq istəyir.

Hakimiyyətin real müxalifət təşkilatlarını parlamentə buraxıb-buraxmayacağı, Qərbdən gələn təklifin qəbul edilib- edilməyəcəyi isə hələ belli deyil.

2005-ci ildə aparılan danışıqların iştirakçısı olmuş ADP sədri Sərdar Cəlaloğlu bu barədə "Yeni Müsavat" a açıqlamasında bildirdi ki, Qərbin belə bir təklifi varsa, hakimiyyətin onu qəbul etməsi həm də müxalifətdən asılıdır. 2005-də bir neçə partiyanın rəhbərinin tutduğu mövqə üzündən Qərbin başladığı proses uğursuzluqla nəticələnməmişdi: "Bu, həddən artıq prinsipial məsələdir. Bu, demokratiyanın problemi-dir. Demokratiyada konsensus prinsipi var ki, Azərbaycanda buna nail olmaq mümkün olmur. Konsensus prinsipinin mahiyyəti ondan ibarətdir ki, çoxluq səviyyəsindən asılı olmayaraq, azlıqla razılaşmaya gəlməlidir. Azlıqla razılığa gəlməyən çoxluluq bolşevizmdən başqa bir şey deyil və bu, demokratiyaya xidmət edə bilməz. Yəni hər hansı bir qüvvə böyük bir çoxluq əldə edibse, ancaq azlıqla razılaşmırsa, o qüvvə demokra-

tiyanı həyata keçirə bilməz. Bu baxımdan Azərbaycanda çoxluqla azlıq arasında konsensus vacibdir və parlament seçkiləri bunun üçün ən əlverişli zamandır. Əslində Qərb ölkələri və beynəlxalq təşkilatlar Azərbaycan iqtidarını və müxalifətini konsensus prinsipinə hörmət eləməyə çağırırlar. Demokratiyanın tələblərindən biri budur ki, eğer bir siyasi qüvvə bütün ölkə bo-

ratıyanı istəmir. Çünki konsensus üçün ilk növbədə özünə nədəsə güzəştə getməyə hazır olmalıdır. Güzəştə getməyi isə satqınlıq, məğlubiyyət kimi qiymətləndirilməməlidir".

S.Cəlaloğlu dedi ki, eğer bu gün Qərb 2005-ci ildəki kimi yenidən iqtidarla müxalifətə konsensusa gəlməyə dəvət edirsə, bunu müsbət bir addım kimi qiymətləndirmək gərəkdir. Müxali-

darları azlıq təşkil edir. Qərbin neçə illər öncədən apardığı məlum danışıqların nəticə verməməsi bununla bağlıdır. 2005-ci ildə Qərb "Azadlıq" blokuna parlamentdə 25 yerlə bağlı hakimiyyətlə razılıq əldə olunduğunu təklif şəklində bildirdəndə blokdakı üç partiyadan ikisinin sədri faktiki olaraq razılaşmadı. Bəyan edildi ki, biz 75 yer əldə etmək istəyirik. Nəticədə konsensusa

Qərb müxalifətə parlamentdə yer ala biləcəkmiki?

2005-ci ildəki projenin bu dəfə reallaşmasının kimlərdən və nələrdən asılı olduğu açıqlandı

yunca qalib gəlmək gücündədirsə, könüllü şəkildə müəyyən miqdar sahədən imtina etməlidir ki, azlıq orada inkişaf eləyə bilsin. Azərbaycanda eğer demokratiya, irəliləyiş istəyiriksə, çoxluqla olan hakimiyyət azlıqla olan qüvvələrin də siyasi prosesdə iştirakına imkan yaratmalıdır. Şəxsən biz ADP olaraq neçə illərdir konsensus siyasətini aparırıq.

Biz bütün beynəlxalq təşkilatlarla, Qərb dövlətlərinin təmsilçiləri ilə görüşlərimizdə bu qənaətə gəlməmiş ki, Qərb Azərbaycanda konsensus prinsipinin bərqərar olmasını çox mühüm hesab edir. Bu gün, məsələn, Əli Kərimli heç bir məsələdə iqtidarla konsensusa gəlmək istəmirsə, bu, o deməkdir ki, o, Azərbaycanda ümumiyyətlə demok-

fətin buna cavabı 2005-ci ildəki kimi olmamalıdır. Müxalifətə konsensusa hazır olduğunu bəyan etməlidir: "Müxalifət qüvvələri bir şeyi anlamalıdır ki, iqtidarla siyasi dialoqa getmək səviyyəsinə qədər inkişaf etməyən heç bir qüvvə demokratik qüvvə ola bilməz. Eyni fikirlərə iqtidara da aiddir. İqtidarın daxilində elə qüvvələr var ki, iqtidarla müxalifət arasında hər hansı razılaşmanın qəti surətdə əleyhinədir. Bu qüvvələr müxalifətdə də var ki, onlar iqtidarla hər hansı şəkildə razılaşmanın əleyhinədir. Müxalifət hakimiyyət daxilindəki həmin qüvvəni arqumentlərini əlindən almaq üçün hansı məsələlərdə güzəştə getməyə hazır olduğunu bəyan etməlidir. Bu gün təəssüf ki, həm iqtidarda, həm də müxalifətdəki konsensus tərəf-

gəlmək mümkün olmadı və nəticə bellidir.

Buiki seçkilərdə Qərb yenə konsensus əldə olunmasına çalışırsa, ilk növbədə müxalifətə buna müsbət qarşılıq verməlidir, konsensusa hazır olduğunu səmimi şəkildə ortalığa qoymalıdır və hakimiyyəti fakt qarşısında qoymalıdır".

ADP sədri hesab edir ki, eğer belə olarsa, istisna deyil ki, çoxluq, yəni hakimiyyətə də konsensusa gələcək və parlamentdə müxalifətin müəyyən miqdarda təmsilçiliyinə nail olmaq mümkün olacaq: "Müxalifət yenə çığallıq edəcəksə, seçkilər də həmişəki kimi keçiriləcək. İqtidarın konsensusdan qaçmasının qarşısını almaq üçün müxalifət ilk növbədə konsensusa gəlməyə hazır olduğunu bəyan etməlidir".

□ Etibar SEYİDAĞA

NATO baş katibinin Gürcüstana, Gürcüstan timsahında isə Cənubi Qafqaza ilk rəsmi səfəri yəqin ki, hələ uzun müddət diqqət mərkəzində qalacaq. Xüsusən də şimal qonşumuz Rusiya yəqin ki, bu ziyarəti xeyli müddət unutmayaacaq və alyans rəhbəri Yens Stoltenberqin səfərinin region dövlətləri üçün siyasi-təbliğati effektini və nəticələrini aradan qaldırmaq üçün əlindən gələni edəcək.

və Rusiyanın az qala həyati əhəmiyyətli saydığı, Azərbaycanın da yerləşdiyi bir bölgəyə daxil olub.

Yeri gəlmişkən, təlim mərkəzindən həm də Azərbaycan silahlı qüvvələri təcrübə toplamaq üçün istifadə edəcək və alyans bu yöndə ölkəmizə yardımçı olacaq. Yəni belə bir obyekt Azərbaycan və Gürcüstanın təhlükəsizliyi üçün əlavə güvənlik faktoru deməkdir ki, bu da əl-

qınayırıq".

Başqa sözlə, alyans rəhbəri Rusiyanın bir addımlığında üstəlik, onu işğalçı adlandırıb. Belə bir yanaşma təbii ki, aqressiv separatizmlə üzleşən Azərbaycanın da çıxarlarına uyğundur.

Bu yerdə yada salaq ki, NATO Parlament Assambleyası Azərbaycanın da ərazi bütövlüyünü tanıyan qətnamə qəbul edib. O üzəndən rəsmi Bakı açıq şəkildə bacarmasa

Bunu erməni analitikləri də qeyd edir. Onlardan birinin mövqeyi: "Nüfuzlu beynəlxalq KİV-lər Gürcüstanda NATO təlim mərkəzinin açılışını dərhal misli görünməmiş hadisə adlandırdı. Həqiqətən də NATO infrastruktur olaraq, SSRİ-nin çöküşündən 25 il sonra faktiki surətdə Güney Qafqaza daxil olub. Problem ondadır ki, postsovet gerçəkliyində Qafqazın Moskvanın hərbi-siyasi məsuliyyət zona-

Siyahı həyəcanı

Zahid SƏFƏROĞLU
zsafaroglu@gmail.com

Az qala hamı həyəcan içindədir. Hamı siyahıların, illah da YAP-ın siyahısının açılmasını səbirsizliklə gözləyir. Nədən ki, hamı fəqrindədir ki, "YAP-ın siyahısı" quru adlardan ibarət sıralamadan daha çox, hakimiyyətin qarşısındakı seçkilər və parlamentin yeni tərkibini necə görmək istəyindən dolayı iradəsinin ifadəsi olacaq.

Yəni o siyahıya düşmək xırda istisnalarla faktiki, deputat mandatı almaq kimi bir şeydir. Qınamaq olmur, adamlar sadəcə, ölkədəki "seçki realıqlarından" çıxış edirlər. O üzəndən indiki və ya keçmiş YAP-çı deputatlardan, yaxud hakimiyyətə yəqinliyi deputatlardan heç kim rəsmi siyahı açıqlanmadan özünü qabağa verməyə tələsmir, özünü yandırmaq istəmir.

Çünki bilir ki, qabaqdangəlməmişlik etsə, bu, ona baha oturar. Ona görə də "seçkiyə gedəcəksizmi" sualını verəndə hamı dərhal ciddi görkəm alaraq tutuquşu kimi və ürəksiz şəkildə "deputat olmaq fikrim yoxdur, ancaq partiya məsləhət bilsə...", "YAP müdafiə eləsə..." şərti ilə başlayan cümlələr qurmağa başlayır. Sanki onlardan ötrü ictimai rəy, xalqın iradəsi yox, sovet dönəmindəki kimi "doğma, əziz partiyanın" rəyi əsasdır.

"Sanki" niyə? Elə belədir.

Biri var, üç dəfə deputat təyin edilib. 4-cü dəfə də olmaq üreyindən keçir, ancaq arzusunu açıq dilə gətirməkdən ehtiyat edir, axı siyahı hələ açıqlanmayıb. "Birdən adım ora düşməz" qorxusu ilə yaşayır. Və əlavə edir ki, "heç vaxt öz xoşu ilə seçkiyə getməyib". Təəvvür edirsinizmi? Yəni adamı seçicilərin onun haqda nə düşündüyü ötən 15 ildə maraqlandırmayıb, yenə maraqlandırmır, dairədəki sakinlərin iradəsi onun vəcinə də deyil, əsas odur ki, "doğma, əziz partiya" onu yenə deputatlığa layiq bilir, ya yox?

Əgər hər hansı səbəbdən "yuxarı" onu daha deputat görmək istəmirsə və siyahıya da adı düşməyibse, demək, hətta seçkini udmaq şansı olsa belə, seçicilər tələb eləsə belə, o, seçkiyə qatılmayacaq, buna hüneri çatmayacaq. Zira, Azərbaycanda həqiqi mənada xalqdan deputat mandatı almağın əzabını, bədalini kim bilməsə də, o və onun kimilər gözəl bilirlər.

Sual ortaya çıxır: Azərbaycan xalqına belə ürəksiz, cəsarətsiz, onun iradəsinə sayğısız deputatlar, nəhayət, belə seçki, belə lal-dinməz, müti deputatlardan ibarət parlament lazımdımı? Ötən illərin təcrübəsi yetmədimi? Nə verdi bizə bu lal-dinməz, ölkə siyasi həyatına təsir imkanı sıfırın yanında olan birpartiyalı parlamentlər? Milli Məclis hakimiyyətin ikinci, müstəqil qolu olmaqdan çoxdan çıxıbsa, təzədən onun "kopyasını" çıxarmaq nə verəcək ki, xalqa?

Bəlkə bu dəfə "vali" azca dəyişək?..

***

YAP-ın siyahısını özünə az-çox güvənən digər partiyalar, bloklar və müstəqil namizədlər də gözləyir. Bu dəfə motiv 180 dərəcə fərqlidir: "görəsən filan dairədən bizim namizədimizin rəqibi hansı ünlü YAP-çı olacaq", "filan namizədi YAP (hakimiyyət - müəllif) axırədək dəstəkləyəcəkmi, yoxsa dairəni "açıq" saxlayacaq" kimi suallara bəri başdan cavablar tapmaq üçün sözsüz ki.

Bu da yenə Azərbaycanda azad, ədalətli, bərabər seçkiləri keçirilmədiyinin, demokratik seçki mühitinin əlçatmaz olduğunun başqa bir sübutudur. Doğru, dairədə neçə potensial iddiaçının olduğunu öyrənmək, monitorinqlər aparmaq, yüz ölçüb bir biçmək, şansları dəqiqləşdirmək hər bir namizəd üçün vacibdir. Ancaq rusun sözü olmasın, "Loma qarşı heç bir fənd effektli deyil". Başqa sözlə, hansısa dairəyə YAP artıq "əl qoyubsa", digər partiyalar, müxalifətdən olan və ya müstəqil iddiaçılar nə qədər o dairədə nüfuz sahibi, şanslı olsalar belə, "qələbə" YAP-çının olacaq. Hər halda indiyədək belə olub.

Türkiyədə, normal ölkələrdəki parlament seçkilərini bizdəki parlament seçkilərindən fərqləndirən bir mühüm özəllik də budur. Orda doğrudan da ən şanslı olan siyahı tutulursa, bizdə şansından asılı olmayaraq hakim qüvvənin deputat görmək istədiyi şəxslərin siyahısı tərtib edilir və yerdə qalan siyasi qüvvələr, müstəqillər də o siyahıyı maksimum dərəcədə nəzərə almaq zorunda qalırlar. Halbuki, demokratik seçkilərdə belə olmur. Azad və ədalətli seçki yarışında ən əvvəl özünə güvənənlər mübarizəyə qatılır və onların da ən şanslısı, seçici ürəklərinə daha yaxşı yol tapanları qalır.

Müxtəsəri, millət vəkilliyinə iddialılar ilk növbədə seçici üreyinə gedən yolu tapmaqdan dolayı həyəcan yaşayır, nəinki siyahı həyəcanı. Azərbaycanda tilsim nəhayət, qırılacaqımı?

NATO Qafqazın sərhədini keçib Azərbaycana yaxınlaşdı, sonra...

Alyansın bölgəyə gəlişi NATO üzvü Türkiyənin rolunu gücləndirəcək, Qarabağ məsələsində daha əlverişli situasiya yarana bilər, ən qəliz durumda - Ermənistan...

Bunu Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin (XİN) səfərlə bağlı ictimai reaksiyasından aydınca görmək olar. Gözlənilmədiyi kimi, XİN özünün rəsmi nümayəndəsi Mariya Zaxarovanın dilindən Gürcüstanda NATO təlim-tədris mərkəzinin açılmasını "təxribatçı addım və bölgədə sabitliyi pozacaq ciddi faktor kimi" qiymətləndirdi.

Sitat: "Mərkəzin bazasında təlimlərin və NATO-ya üzv ölkələrin, Gürcüstanın, həmçinin NATO-ya tərəfdaş ölkələrin silahlı qüvvələrinin operativliyinin, uzlaşdırılmış fəaliyyətinin gücləndirilməsi nəzərdə tutulur. Biz bu addımı alyansın həm də tərəfdaş ölkələrin resurslarından istifadə etməklə öz geosiyasi təsirini artırmaq üçün təxribatçı siyasətinin davamı kimi qiymətləndiririk". XİN yetkilisi əlavə edib ki, Gürcüstanda NATO-nun belə bir hərbi obyektinin yerləşdirilməsi "regionun təhlükəsizliyi üçün ciddi sabitlik faktoru olacaq".

Göründüyü kimi, NATO baş katibi Tiflisdə mərkəzin açılışının hər hansı üçüncü ölkəyə qarşı yönəlmədiyini bəyan eləsə də, Rusiya yenə alyansa qarşı qəzəblidir, çünki faktiki olaraq NATO Qafqazın sərhədini ilk dəfə olaraq keçib

bəttə ki, Moskvanın üreyincə deyil.

***

Moskvanı qəzəbləndirən sözsüz ki, həm də NATO rəhbərinin Gürcüstanda verdiyi başqa bir açıqlamadır. Stoltenberq demişdi ki, NATO Abxaziya və Sxinvali regionunun (Cənubi Osetiya) müstəqilliyini tanıyır. Sitat: "NATO-nun suverenlik və ərazi bütövlüyü ilə bağlı dəstəyi güclüdür. Biz Gürcüstanın regionları olan Abxaziya və Cənubi Osetiyanı müstəqil dövlətlər olaraq tanıyıraq. Söhbət Gürcüstanın ərazi bütövlüyünün pozulmasında getdiyi üçün biz bunu həmişə

da, NATO-nun bölgəyə gəlişini alqışlamalı, öz cavab mesajını hansısa formada ona çatdırmalıdır, çünki baş verənlər köklü maraqlarımızla, Qarabağ məsələsindən dolayı gözləntilərimizlə tam uzlaşır, Rusiyanın və onun satelliiti Ermənistanın regionda təxribatçı addımlarına qarşı əlavə immunitet yaradır və nəhayət, qardaş Türkiyənin NATO üzvü kimi bölgədə rolunun güclənəcəyini özündə ehtiva edir.

***

NATO-nun Qafqaza girişi ilə bu və başqa səbəblərdən hazırda ən qəliz durumda məhz Ermənistan görünür.

sından çıxarılması həmişə həlledici məsələlərdən olub. Aydın ki, təlim mərkəzi hələ hərbi baza deyil, ancaq gün kimi aydındır ki, bu, artıq yeni bir prosesin başlanğıcıdır və zamanında NATO-nun hərbi mövcudluğuna da gətirəcək, Demək, Moskva bu prosese 100 faiz reaksiya verəcək (artıq verib - müəllif). Problem isə həm də ondadır ki, Rusiya cavab addımı kimi Ermənistan qarşısında yeni tələblər qoya bilər. Bununla da Ermənistan-Gürcüstan, Ermənistan-NATO münasibətləri təhlükə altına düşər. Belə olarsa, rəsmi İrəvan bu tələblərə gərsə, ölkə, onun milli təhlükəsizliyi olduqca riskli duruma düşəcək".

***

Beləcə, NATO-nun regiona rəsmən girişi həm də bölgə ölkələri üçün, ələlxüsus da Azərbaycan və Ermənistan üçün ciddi seçimlər yaradıb. Bir şey dəqiğdir ki, Gürcüstanla yanaşı, Azərbaycan üçün də Ermənistandan fərqli olaraq NATO qismində daha bir etibarlı müttəfiq qazanmaq şansı yaranıb. Özü də daha uzağa getməyə lüzum yox - NATO artıq bölgədə, lap yaxınlığımızdadır.

□ Analitik xidmət

Avropalılar TAP-a pul yatıracaqlar

Avropa İnvestisiya Bankının prezidenti layihəni maliyyələşdirəcəklərini bildirib. Avropa İnvestisiya Bankı (AİB) TAP layihəsini maliyyələşdirəcək. ANS PRESS-in məlumatına görə, bunu AİB-in prezidenti Verner Oyer Avstriyanın paytaxtı Vyanada keçirilən 2-ci Qərbi Balkanlar sammitində deyib. Onun sözlərinə görə, TAP layihəsi Avropa Birliyinə qaz təchizatını və Qərbi Balkanlarda qazın enerji mənbəyi kimi istifadəsi imkanlarını artıracaq. Sammit Qərbi Balkan ölkələrinin dövlət və hökumət başçılarının iştirakı ilə keçirilir.

Trans Adriatik Boru Xətti (Trans Adriatic Pipeline - TAP) vasitəsilə təbii qaz Xəzərin Azərbaycan sektorundan keçməklə Yunanıstandan Albaniya və Adriatik dənizindən keçərək İtaliya-

ya, daha sonra Qərbi Avropaya nəql ediləcək. Ümumi uzunluğu 870 km olan xəttin tikintisinə bu il başlanılıb. Tikinti işlərinin 2018-ci ilədək yekunlaşacağı gözlənilir.

Ölkədə sosial şəbəkələr sertifikatlaşdırılacaq

Azərbaycan facebook məsələsində Rusiyanın yolunu gedəcək

Xəbər verdiyimiz kimi, facebook rusiyalı internet istifadəçilərinin şəxsi məlumatlarını Rusiya serverlərində yerləşdirməkdən imtina edib. 1 sentyabrda qüvvəyə minəcək qanuna görə, Rusiya ərazisində fəaliyyət göstərən internet şirkətlər məlumatlarını yerli serverlərə köçürməlidir. Rusiyanın KİV-ə nəzarət orqanı "Roskomnadzor"un sədri Aleksandr Jarovun facebookun nümayəndəsi Tomas Mirup Kristensenlə görüşündə facebook rəhbərliyi qəti şəkildə bildirib ki, rusların tələblərinə əməl edilməyəcək.

Facebook sərmisi bildirib ki, bu onlara sərf etmir. Bundan əlavə, şirkət profillərin divarında yazılanları şəxsi məlumat hesab etmədiyini deyib. Sosial şəbəkə 1 sentyabr tarixində Rusiya qanunlarına əməl etməzsə, "Roskomnadzor" onun fəaliyyətini bütün ölkə ərazisində qadağan edə bilər.

Facebookun Skandinaviya, Mərkəzi və Şərqi Avropa, eləcə də Rusiyada ictimai siyasət üzrə direktoru Tomas Mirup bəyan edib ki, "Şəxsi məlumatlar haqqında" yenilənmiş qanunu icra etmək niyyətində deyillər. Amma facebook bu rejimdə işi iqtisadi cəhətdən səmərəli hesab etmir və bundan başqa, istifadəçilərin akkauntlarındakı məlumatı şəxsi məlumat hesab etmir. Eləcə də məlumatlar serverlərdə saxlanıldığına görə, Rusiya istifadəçilərinin məlumatlarının ayrılmasının mümkünsüzlüyündən danışıq.

Bütün hallarda eyni təhlükəni Azərbaycan da yaşaya bilər. Belə ki, "böyük qaradaş"ın sərhədləri daxilində özünü göstərən bəzi senzuralar, qadağalar və yeni qanunlar bir müddət keçəndən sonra Azərbaycanda da özünü göstərir.

Və bu xəbər də özünü gözəltməyib. Azərbaycan Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi internet messengerlər (Viber, WhatsApp, Skype və başqaları) və sosial şəbəkələrin fəaliyyətini sertifikatlaşdıracaq. Bu barədə isə jurnalistlərə rabitə və yüksək texnologiyalar naziri Əli Abbasov deyib. O bildirib ki, artıq şirkətlərlə danışıqlar başlayıb və onların əksəriyyəti ölkənin tənzimləyici orqanının bu addımını müsbət qarşılayıb: "Məlumdur ki, bu gün Azərbaycanda sosial şəbəkələr və internet messengerlərdən aktiv şəkildə istifadə olunur. Bundan başqa, onlardan bir neçəsi internet şəbəkəsi üzərindən xidmət göstərir. Hesab edirik ki, Azərbaycanda kütləvi, fərdi informasiyaların yığılı və saxlanması ilə məşğul olan şirkətlər Azərbaycan qanunlarına əsasən fərdi məlumatların saxlanması üzrə sertifikat almalıdır. Bu sertifikat nazirlik tərəfindən verilir".

Ə.Abbasov qeyd edib ki, hazırda nazirlik "Viber", WhatsApp, Skype şirkətləri və sosial şəbəkələrlə danışıqlara başlayıb: "Bu təcrübə yalnız Azərbaycanda deyil, bir sıra Avropa ölkələrində də tətbiq edilir. Hər ölkə öz qanunlarına uyğun olaraq onların fəaliyyətini sertifikatlaşdırır. Sözsüz, bu bir qədər ağır işdir. Çünki bunu bəzən hansısa məhdudiyyətlərlə qarışıq salırlar. Lakin bizdə heç bir məhdudiyyət yoxdur və olmayacaq. Bu şəbəkələr Azərbaycan, onun əhalisi haqda böyük informasiyaya malikdir. Odur ki, nazirlik də tənzimləyici orqan kimi Azərbaycan vətəndaşlarının onlayn hüquqlarını qoruyandır".

Nazir bildirib ki, "Viber", WhatsApp, Skype şirkətləri və sosial şəbəkələrlə aparılan danışıqlar müsbət nəticə verib: "Onlar artıq Azərbaycanın qanunlarını öyrənməyə başlayıb. Düşünürəm ki, onların fəaliyyətini sertifikatlaşdıracağıq".

□ Sevinc TELMANQIZI

Azərbaycanda "ehsan qadağası"ndan bir il ötdü. Ötən ilin bu ayında ölkə ərazisində hökumət yas mərasimlərində yeməklə ehsan süfrələrinin qadağan edilməsi barədə qərar verdi. Bundan sonra bəzi bölgələrdə ehsan məclisləri qadağan edildi. Qadağaya əməl etməyən yas sahibləri cəzalandırıldı.

Amma sonralar məlum oldu ki, bu qaydaya əməl olunmur. Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin (QMI) ofisinin yerləşdiyi Təzəpirc məscidində ehsan verilməsi davam etdi. Yalnız bu qadağa bəzi rayonlarda, o cümlədən Naxçıvana tətbiq edildi.

Faktiki olaraq "ehsan qadağası" həyata keçmədi. İddia edilir ki, bunun səbəbi QMI sədri Şeyxülislam Hacı Allahşükür Paşazadənin buna qarşı olmasıdır. QMI rəhbərinin nəzarətində olan mərasim zallarında qadağaya əməl olunmaması da bunu düşünməyə əsas verir.

Millət vəkili Fazil Mustafa hesab edir ki, məsələyə cəmiyyətin baxışından yanaşmaq lazımdır: "Düşünürəm ki, məsələyə iki şəxs arasında olan mübarizə kontekstində baxmaq doğru deyil. Cəmiyyətin məsələyə dəstək verməməsindən doğan proses oldu. İnsanlar israfçılığa meyilli olduqlarına görə qadağa həyata keçmədi. Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi

"Ehsan qadağası"nda

qalib tərəf...

İcra olunmayan qərarın verilməsindən bir il ötdü; **Fazil Mustafa: "Şeyx israfçılığın tam əleyhinədir"**

təsi tərəfindən lazım olan addımlar atıldı. Cəmiyyətə qarşı gəlmək kimi bir düşüncə yox idi. Biz İslamı İslam anlayışı ilə anlamırıq. Öz adət-ənənəmiz üzərində anlamağa çalışırıq ki, nə qədər möhtəşəm qəbirüstü abidə qoyularsa, nəyəyə öz sədaqətimizi daha çox nümayiş etdirə bilərik.

Ona görə də bu məsələdə dövlət qurumu sona qədər gedə bilmədi. Maraqlı qüvvələr bu məsələdə əhalinin maraqlarını tuta bildilər. Bu bir biznes sahəsidir. Nəticə olaraq, demək olar ki, cahil insanları bu məsələni davam etdirməyə təşviq etdilər. İndi də ənənə davam edir. Hesab

edirəm ki, bu məsələlərdə dini qurumları suçlamaq doğru deyil. Ən azından dini qurum öz mövqeyini bu məsələdə bəyan edərsə, mənəcə, kifayət eder. Əhalinin böyük əksəriyyətinin dini baxımdan savadsız olması, ehsan anlayışını dərk etməməsi qadağanın qarşısını aldı. Bəzi bölgələrdə mollalar xalqın başına müsibət gətirir, xalqın cahilliyindən istifadə edərək, başlarına oyun gətirirlər. Aylarla yaz məclisi təşkil etdirir, əhalini imkansız vəziyyətə salırlar".

F.Mustafa "ehsan qadağası" məsələsində Şeyxin mövqeyinə də toxundu: "Şeyx əhalinin əhval-ruhiyyə-sini yaxşı bilir. O da görür ki, insanların din haqqında təsəvvürləri yanlışdır. Ona görə də bu məsələlərdə çoxluğa qarşı gəlməyə, ümumi maraqları ifadə edən mövqə ortaya qoydu. Şeyxin özü bu cür israfçılığın əleyhinədir. Dəfələrlə öz mövqeyini ifadə edib. Cəmiyyət daim bir şeyin bəhanəsini axtarır. Dəqiq bilirəm ki, Şeyx də israfçılığın tam əleyhinədir. Mən "ehsan qadağası"nın tam tərəfdarı idim. Bu məsələni düşünürəm ki, həll etmək lazımdır. Xeyrini gördəndən sonra insanlar ənənəyə çevriləcəklər".

□ Cavansir ABBASLI

Neftin qiyməti qalxmasa, büdcə kəsiri 4 milyard olacaq

Samir Əliyev: "Dövlət Neft Fondunun xaricdəki aktivlərinin bir hissəsi Azərbaycana gətiriləcək"

Ölkə iqtisadiyyatında təlatüm yaşanır. Bir tərəfdən dövlət ehtiyatlarının, digər tərəfdən neft gəlirlərinin azalması hökuməti əlavə tədbirlər həyata keçirməyə vadar edir.

Belə olduğu təqdirdə isə xarici borclanma ilə bərabər bir məsələ də diqqət çəkir. Bu, Dövlət Neft Fondunun xaricdə saxlanılan rezervləridir ki, hazırda onların ölkəyə gətirilməsi də müzakirə olunan variantlar sırasındadır. Bəs Dövlət Neft Fondunun xarici rezervləri nə qədərdir?

Araşdırmamız nəticəsində əldə etdiyimiz rəqəmlərə görə, Dövlət Neft Fondunun valyuta ehtiyatlarının 87 faizi qiymətli kağızlarda saxlanılır, qalan 5 faizi qızıl da daxil olmaqla, digər sahələrə, daşınmaz əmlakın alınmasına yatırılır. Qalan hissə isə valyuta şəklində saxlanılır. Bunlar da-

ha çox Rusiya və Türkiyədə saxlanılan vəsaitlərdir ki, səhmlərə yönəldilib.

Məsələ ilə bağlı musavat.com-a iqtisadçı ekspert Samir Əliyev danışdı. Ekspert bildirib ki, Dövlət Neft Fondunun aktivləri 35 milyard təşkil edir: "Mərkəzi Bankın bank ehtiyatları hazırda 8.5 milyarddır. Bu isə o de-

məkdir ki, ölkəmizin valyuta ehtiyatları Neft Fondu ilə birlikdə təxminən 43.5 milyarddır. Bunların ölkəyə gətirilməsi məsələsi uzun müddətdir müzakirə edilir. Rezervlərin ölkəyə gətirilməsi məsələsi neftin qiymətinin yüksək olduğu dövərdə daha aktual idi. Əsaslandırma belə idi ki, həmin rezervləri bi-

zim banklara nisbətən yüksək faizlə versinlər. Düşünülürdü ki, nəticədə həm çox gəlir əldə olunar, həm də ölkə iqtisadiyyatı pulla təmin edilər. Təbii ki, bunun əks arqumentləri də var. Bu isə ondan ibarətdir ki, ölkə iqtisadiyyatına birdən-birə bu qədər pul gələrsə, inflyasiya yarana bilər".

S.Əliyev bildirib ki, hazırda ölkədə mövcud siyasi situasiya əvvəlki aylardan fərqlidir: "Dövlət Neft Fondunun büdcə gəlirləri 10.3 milyarddır. Büdcə gəlirləri isə təxminən 11.8 milyard təşkil edir. Söylədiyim 90 dollardan nəzərdə tutulan büdcədir. Əgər neftin qiyməti belə davam edərsə, ilin sonunda Neft Fondunun büdcəsi 8 milyard olacaq. Büdcə xərcləri isə 12 milyard nəzərdə tutulub. Demək, əgər neftin qiyməti qalxmasa, büdcə xərcləri 4 milyard kəsirdə qalacaq. Belə olan təqdirdə hökumət məcbur olub ya 4 milyardın hamısını, ya da müəyyən bir hissəsini xaricdən gətirəcək. İstənilən halda Dövlət Neft Fondunun xaricdəki aktivlərinin bir hissəsi Azərbaycana gətiriləcək. Bu da strateji ehtiyatların azalmasına gətirib çıxara bilər".

□ Əli RAİS

“EVASCON” ASC-nin xətti ilə Qazaxıstanın Almatı vilayətinə işləməyə gedən 180 azərbaycanlı fəhlə qul durumuna düşüb. Fəhlələrə işçi icazəsi alınmadığından Qazaxıstan Mıqrasiya Xidmətinin əməkdaşları onları saxlayaraq məhkəmə qarşısına çıxarıb, cərimə ödəməyə pulları olmayan azərbaycanlı fəhlələr bir neçə sutkalığa həbs olunurlar.

Ötən saylarımızdan birində bu haqda manşetdən yazı dərc edəndən sonra baş nazirin 1-ci müavini Abid Şərifov qəzetimizə açıqlama vermişdi. Telefonla “EVASCON” ASC-nin Direktorlar Şurasının sədri İsmiyev İsmayıl - Əfəndi Hacımurad oğlu ilə əlaqə saxlayan vitse-primyer demişdi ki, belə bir hal yoxdur. Bundan sonra redaksiyamızla əlaqə saxlayan fəhlələr A.Şərifova yalan məlumat verdiyini bildiriblər.

Redaksiyamıza göndərilən müraciətdə deyilir: ““EVASCON” Almatı vilayətinin Jarkənd şəhərində çalışır. Biz hazırda burada yığıq. Balaca bir şəhərdir. Məsələ burasındadır ki, indiyə qədər şirkət harada işləyibse, fəhlələrə işləmək üçün icazə almayıb. Bir-iki nəfərə icazə alırlar. Həmin işçilər də öz adamları olur. Yerdə qalan işçilər isə başqa ölkənin sərhədini dəyişməklə Qazaxıstanda qalma vaxtını

180 azərbaycanlı fəhlə

Qazaxıstanda qul durumuna düşüb

Abid Şərifovun şirkətində çalışan fəhlələrin həbsi davam edir; vitse-primyerə yalan məlumat verilib

təzələyib yenidən qaydır. Fəhlələri iş icazəsi almadan qaçaq şəklində işlədir. Ən əsası da Azərbaycanda ki işsizlikdən istifadə edib fəhlələrə təzyiç göstərir. Kim bir balaca haqqını tələb edirsə, müdiriyyət işdən qovmaqla və bilet pulunu ayağına vurmaqla hədələyir. Şirkətin Almatıdakı nümayəndəliyinin rəhbəri iş icazəsi olmayan fəhlələrlə polise, məhkəməyə getmir. Deyir ki, orada ondan pul istəyəcəklər. Şirkət fəhləyə gördüyü işə görə ödəməli olduğu pulun beşdə bir hissəsini vermir. Şirkətdə işləyən qazaxların da pulunu vaxtında

ödəmirlər. Ona görə də bizlərə qarşı da pis fikir oyanır, münasibət formalaşır. 4 aydır maaş almırıq. Hazırda düşüb buradakı xəbərləri jurnalistlərə deyənləri axtarırlar”.

Qeyd edək ki, “EVASCON” ASC azərbaycanlı fəhlələri Almatıya bu il mayın əvvəllərində aparıb. Şirkətin Qazaxıstanın Almatı vilayətində tikinti işlərinin görülməsi üçün müqaviləsi olub. 4 ay ərzində azərbaycanlı fəhlələr Qazaxıstan Mıqrasiya Xidməti ilə problemlər yaşama-yıb. Ayda 2 dəfə olmaqla qonşu ölkənin ərazisinə keçib yenidən Qazaxıstana qayıdib-

lar. Təxminən 10 gün əvvəl isə məsələnin üstü açılıb və bu ölkənin Mıqrasiya Xidməti rəsmi sənədlərdə Qazaxıstana qonaq kimi getmələri göstərilən azərbaycanlılar haqda sərt addımlar atmağa başlayıb. 10 nəfər azərbaycanlı fəhləni Jankənd şəhər Məhkəməsinə aparıb Qazaxıstan ərazisində qanunsuz olaraq fəaliyyət göstərdiklərinə görə 1-2 sutka həbsə alırlar.

Yada salaq ki, bu şirkət Azərbaycanda nəqliyyat infrastrukturunun tikintisi sahəsində iri layihələrin həyata keçirilməsi ilə məşğul olan “Azərkörpü” ASC-dir. Sadəcə adını dəyişib. Yeni adı “EV-

RASCON” ASC-dir. “Azərkörpü” Bakı şəhərində SSRİ-nin Nəqliyyat Tikintisi Nazirliyi yanında 1968-ci ildə yaradılıb və fəaliyyətə “Körpütikintidəstəsi-100” kimi başlayıb. Bu müddət ərzində müəssisə Azərbaycanda nəqliyyat infrastrukturunun tikintisi sahəsində təcrübə toplayıb. 2001-ci ildə həyata keçirilən özəlləşdirmə nəticəsində şirkət səhmdar cəmiyyət statusunu alıb. Şirkət 5 min 423 nəfərə müqavilə bağlayıb. Şirkətin baş nazirin müavini Abid Şərifovun patronajlığı altında fəaliyyət göstərməsi barədə məlumatlar var.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

“Abxaziya dəmir yolunun bərpası Ermənistanla əlaqələrin qurulmasına xidmət edir”

Elxan Şahinoğlu: “Kreml Cənubi Qafqazdakı müttəfiqini qurtarmaq üçün çıxış yolları axtarır”

Rusiya Müdafiə Nazirliyinin dəmiryol qoşunlarının 50 xüsusi texnikası və 500-dən çox hərbiçisi Gürcüstanın separatçı Abxaziya bölgəsinə yeridilib. Virtualaz.org saytı xəbər verir ki, Rusiya müdafiə nazirinin müavini Dmitri Bulqakov qoşunların Abxaziya ərazisindən keçən dəmir yolunun Oçamçir stansiyasından İnkuri çayına qədər olan hissəsinin bərpa edilməsi üçün yeridildiyini açıqlayıb.

Ancaq bu hadisə Rəsmi Tiflisi ciddi şəkildə narahat edir. Gürcüstan XİN bəyanat yayaraq Rusiyadan bu qanunsuz hərəkətlərə son qoy-mağı tələb edib. Tiflis 7 il əvvəl baş vermiş müharibə zamanı baş verənləri unutmayıb. Həmin vaxt da rusların ilk vaxtlarda hərəkətliyi sonradan 5 günlük müharibəyə və Gürcüstan ərazilərinin işğalına səbəb olmuşdu.

Qeyd edək ki, Abxaziya və Cənubi Osetiya bölgələri faktiki olaraq Rusiyanın nəzarəti altındadır. Gürcüstanla Rusiya arasında Abxaziya-dan keçən dəmir yol əlaqəsi 1992-ci ildə İnkuri çayı üzərindəki körpünün partladılmasından sonra kəsilib. Bununla həm də Ermənistan qismən nəqliyyat blokadasına düşüb. Gürcüstanda “Gürcü arzusu” koalisiyasının hakimiyyətə gəlişindən sonra Abxaziya-dan keçən dəmir yolunun açılmasına

dair söz-söhbətlər, müzakirələr başlayıb.

Lakin indi Rusiya Tiflisin razılığını gözləmədən Abxaziya dəmir yolunun bərpası üçün qoşun yeridib. Rusiya bildirir ki, məqsəd dəmir yolunun “daxili istifadə üçün” bərpasıdır. Yeni Abxaziya ilə Rusiya arasında birbaşa dəmir yol əlaqəsini təmin etməkdir. Hazırda Abxaziya ilə Rusiya arasında əlaqə gəmi-bərələrlə və Gürcüstanın nəzarətində olan Yuxarı Lars keçid məntəqəsi ilə həyata keçirilir. Aydın məsələdir ki, hər iki bölgə Rusiyanın nəzarətindədir. Xüsusən də strateji əhəmiyyət daşıyan Abxaziya bölgəsindəki dəmir yolu xətti Rusiyanın hərbi məqsədləri üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Ancaq Abxaziya ilə bağlı ikinci bir hadisə rus dilinin rəsmi status alması ilə bağlıdır. Muxtar respublikanın təhsil və mədəniyyət naziri

Dali Xomeriki mətbuat konfransında bəyan edib ki, yeni tədris ilindən Abxaziya-nın işğal edilmiş ərazilərindəki orta məktəb attestatlarında rus dili ana dili kimi göstəriləcək. Onun sözlərinə görə, yeni tədris ilindən etibarən Abxaziya məktəbləri rus dilinin ana dili kimi qeyd edildiyi attestatlar verəcək.

Hər iki hadisə Ruisyanın Abxaziyanı faktiki olaraq ilhaq etdiyini və eləcə də Moskvanın Qafqazda irəliləmə fikrində olduğunu göstərir. Siyasi şərhçi Elxan Şahinoğlunun fikrincə, Rusiya faktiki olaraq Gürcüstanın hər iki bölgəsini işğal edib: “Abxaziyanın və Cənubi Osetiyanın heç bir “müstəqilliyi” yoxdur. Onlar tamamilə Rusiyadan asılıdırlar. Kreml də bu iki separatçı bölgəni bildiyi kimi idarə edir. Lazım gələndə Cənubi Osetiya üzərindən Bakı-Supsa neft kəmərinin bir hissəsini ələ keçirir, lazım gələndə isə Abxaziya əlavə qoşun hissələri yeridir. Bu zaman Abxaziya və Cənubi Osetiya separatçıların liderləri verilən əmri yerinə yetirməlidirlər, onlar Kremlə əlavə sual verməzlər. Abxaziya ilə Cə-

nubi Osetiyanın Gürcüstan-dan ayrılmasının ağır hesabı məhz budur. Guya Gürcüstan-dan müstəqil olmaq istəyirdilər, əvəzində Rusiyanın əlavəsinə çevrildilər.

Bu azmış kimi, Rusiya Abxaziya və Cənubi Osetiyada rus dilini də “dövlət dili” statusuna çevirməkdədir. Bu bir növ Kırımın işğalına bənzəyir. Rusiya prezidenti Vladimir Putin Kırım işğal etdikdən sonra fərman verdi. Həmin fərmana görə, guya Kırmda rus dili ilə yanaşı Ukrayna və Tatar dili də dövlət dili elan edilmişdi. Ancaq gələn xəbərlərə görə, Kırmda Ukrayna və tatar dilində danışmaq təhlükəlidir. Bu dildə danışanları sıxışdırırlar. İndi Abxaziya və Cənubi Osetiyada da eyni siyasəti yeridirlər. Bir müddət sonra abxaz və osetin dili də sıxışdırılacaq”.

Politoloq deyir ki, Kremlin planı Abxaziya üzərindən Ermənistanla dəmir yolu xəttini açmaqdır. E.Şahinoğlunun fikrincə, dəmir yolunun bərpası Rusiyanın Ermənistanla olan yolunu açacaq: “Bu dəmir yolu uzun müddət istifadəsiz qalıb. Rusiyanın 2008-ci ildə Gürcüstanla

apardığı müharibə və onun ağır nəticələri bu dəmir yolunun açılmasını imkansız etdi. Ancaq görünür, Rusiya bu dəmir yolunun açılacağına olan ümidlərini azaltmayıb. Bu məqsədlə Abxaziya əlavə qoşunlar yeridilib, dəmir yolu təmir olunur. Bu dəmir yolunun açılması Ermənistanın da həyatı maraqlarına cavab verir. İrəvan illərdir buna çalışır. Ancaq dəmir yolunun açılması üçün Gürcüstan rəhbərliyi yaşıl işıq yandırmalıdır. Tiflisin isə buna icazə verəcəyi problematiktir. Çünki dəmiryolunun açılması üçün Rusiya Abxaziya və Cənubi Osetiyanın işğalından vaz keçməlidir. Buna isə Kreml getməyəcək. Gürcüstanın baş naziri birtərəfli şəkildə Rusiya-Ermənistan dəmiryolunun açılmasına icazə versə, bu, gürcü ictimaiyyəti tərəfindən bir-mənəli qarşılanmayacaq, hakimiyyətin Gürcüstanın parçalanması ilə barışması anlamına gələcək”.

Ancaq ekspertə görə, indiki halda Gürcüstan hakimiyyətinin bununla barışması mümkün görünür: “Buna

baxmayaraq, Rusiya Abxaziya istiqamətində fəallaşıb. Yəqin bu fəallıq gələcəyə hesablanıb. Məsələn, Gürcüstanda Nino Burcanadze kimi siyasətçiləri var ki, onlar işğal rəğmə, Rusiya ilə barışmağa və Abxaziya iqtisamətindən dəmir yolunun açılmasına dəstək verməyə hazırdırlar. Kremlin Gürcüstanla bağlı ümidi məhz belə siyasətçilərədir. Kreml isə bu siyasətçilərin Gürcüstanda hakimiyyətə gəlişini gözləmədən indidən hazırlıqlarını görür. Bu hazırlıqlardan biri də Ermənistanı blokadadan çıxarmaqdır. Bir il sonra Bakı-Tiflis-Qars dəmir yolu tam gücə ilə işə başlayacaq. Bu isə Ermənistan ətrafındakı blokadanı daha da gücləndirəcək. Ona görə də Kreml Cənubi Qafqazdakı müttəfiqi qurtarmaq üçün çıxış yolları axtarır və hələ ki tapdığı budur ki, yenidən Gürcüstanı müharibə ilə hədələyir. Çünki Gürcüstanla müharibə aparılmadan və bu ölkədən əlavə ərazi işğal etmədən Ermənistanla dəmir yolunu açmaq mümkün deyil”.

□ KƏNAN

Son günler apteklərdə dərman qıtlığının yaranması mətbuatın gündəmindən düşür. Paytaxtdakı bir çox apteklərin piştaxtalarında dərman preparatlarının seyrəldiyi müşahidə olunur, alıcılar lazım olan dərmanları almaqda çətinlik çəkirlər. Bu barədə sosial şəbəkələrdə yazanlar da az deyil. Bu durumun səbəbi kimi Tarif Şurasının dərman vasitələrinin qiymətlərinin tənzimlənməsi ilə bağlı qərarı göstərilir.

Hazırda apteklərdə vəziyyətin necə olmasını müşahidə etmək üçün paytaxtda bir neçə aptekə baş çəkdik. "Neftçilər" metro stansiyası yaxınlığında bir neçə aptekə müştəri qismində daxil olub, alıcılarla həmsöhbət olduq. "Avromed" əczaçılıq şirkətinin nəzdində fəaliyyət göstərən aptekdə müştərilər rahat şəkildə alış-veriş edirdilər.

Akif adlı müştəri bizə bildirdi ki, həmişə dərmanlarını bu aptekdən alır, indi də reseptdə olan dərmanlarını ala bilib.

Aptekdə çalışan satıcılar da qeyd etdi ki, dərman qıtlığı ilə bağlı yayılan xəbərlər yalandır: "Bir neçə gündür şayiə gəzir ki, dərman qıtlığı var. Bu tamamilə yalan söhbətdir. Ola bilsin ki, müştərinin istədiyi dərman qurtarsın. Lakin biz həmin dərmanları qeyd edib, şirkətə yenidən sifariş veririk".

Satıcının sözlərinə görə, müştərilər bir dərman tapılmayanda "panika" yaradırlar: "Müştərilər dərmanların qiymətlərindən məlumatsızdır. Dərmanlar müvafiqəti olmayanda isə bunu qıtlıqla əlaqələndirirlər. Lakin biz çalışırıq ki, onlara bu barədə məlumat verək. Elə müştərilər var

ki, mübahisə yaradırlar. Bir çox müştəri Tarif Şurasının qiymətləri endirdiyini əsas tutub, dərmanları aşağı qiymətə satmağımızı tələb edir. Lakin bu qərarın tətbiqinə hələ sentyabr ayında başlanacağını bilmirlər".

Aptek işçisi qıtlığın daha çox özəl apteklərdə ola biləcəyini ehtimal edir: "Biz "Avromed" şirkətinin nəzdində çalışırıq. Şirkət hansı qiyməti təyin edirsə, eyni qiymətə də biz təklif edirik. Lakin elə apteklər var ki, dərman sifariş vermirlər. Bu əsasən özəl apteklərdir. Ehtiyat edirlər ki, Tarif Şurasının sentyabr ayında verdiyi qərar qiymətlərin ucuzlaşmasına gətirib çıxaracaq, nəticədə ziyanla üzlənəcəklər. Bu səbəbdən həmin apteklər az miqdarda dərman sifariş verirlər. Bu isə təbii ki, dərman qıtlığı yaradır".

"Zeytun Farm" şirkətinin nəzdində fəaliyyət göstərən apteklərdəki qiymətlərdə də maraqlandıq. Qeyd edək ki, bu apteklərdə qıtlıq müşahidə olunur. Lakin bu, özünü bir neçə dərmanlarda göstərir. Məsələn olaraq, təzyiç dərmanı olan "Kronit plus", dəri xəstəliyi üçün "Salsil", "Teymurov" pastası kimi dərmanların satışı dayanıb. Satıcılar bizə bildirdilər ki, bu dərmanlara tələbat çox olduğu üçün dərmanların sifarişini veriblər. Lakin şirkətdən bildiriblər ki, dərmanlar yoxdur: "Teymurov" pastası və "Salsil" Azərbaycan istehsalıdır, bu dərmanların endirim siyahısında adı yoxdur. Bu dərmanların qıtlığı bizə də maraqlıdır".

Tibb elmləri doktoru Adil Qeybullayev musavat.coma aptek-

Apteklərdə dərman qıtlığı yaşanır

Tarif Şurasının qərarının tətbiqini gözləyən özəl apteklərdə bir çox dərmanlar satılmır

lərdə qıtlığın səbəblərindən danışıb: "Dövlətin özəl iqtisadiyata müdaxiləsi bu kimi halların yaranmasına səbəb olur. Əslində bu sektorda bazar iqtisadiyyatının fəaliyyətinə müdaxiləsi yolverilməz sayılır. Digər tərəfdən, bunu süni qiymət artımının qarşısını almaq üçün məcburi addım saymaq olar. Ümumiyyətlə, gömrük, transport xərcləri

lərdə qıtlığın səbəblərindən danışıb: "Dövlətin özəl iqtisadiyata müdaxiləsi bu kimi halların yaranmasına səbəb olur. Əslində bu sektorda bazar iqtisadiyyatının fəaliyyətinə müdaxiləsi yolverilməz sayılır. Digər tərəfdən, bunu süni qiymət artımının qarşısını almaq üçün məcburi addım saymaq olar. Ümumiyyətlə, gömrük, transport xərcləri

dərmanın ilkin maya dəyəri, sahə sahibkarın gəlirinə nəzərə alınmalıdır. Proses sahibkarın gəlirinə mane olmalıdır, adekvat gəlir nəzərə alınmalıdır. Əgər bunlar nəzərə alınmasa, xaricdən dərman gətirən sahibkarlar bu işdən əl çəkəcəklər. Nəticədə bazarda kifayət qədər nüfuz qazanmış dərmanları itirmiş olacağıq. Ümumiyyətlə, yaxşı olar-

dı ki, vətəndaşların sosial müdafiəsi üçün mühüm element olan icbari tibb sığortası təmin olunsun. 1999-cu ildə bu barədə prezidentin qərarı var. Həmin paketdə əhəlinin gündəlik tələbatı olan dərmanlar ağrıksicilər, antibiotiklər və sairə dərmanların olduğu göstərilir".

□ **Məğrur Salmanov**
Fotolar müəllifindir

"Qarabağ" və "Qəbələ"

Avroliqada çətin qrupa düşdülər

Futbol mütəxəssisləri klublarımızın uğurlarından danışdılar; "Qarabağ" və "Qəbələ"nin rəqibləri müəyyənleşdi

Avqustun 27-si gecəsi Azərbaycan futbolunun tarixinə qızıl həflərlə yazıldı. Tarixi gecədə iki klubumuz "Qarabağ" və "Qəbələ" Avropa Liqasının qrup mərhələsinə vəsiqə qazandı. Bununla da futbol tariximizdə ilk dəfə olaraq, qruplarda iki klubumuz mübarizə aparacaq.

Ağdam təmsilçisi üçün tarix olmasa da, "Qəbələ" üçün qruplarda oynamaq ilk idi. Çünki indiyə qədər "Neftçi" və "Qarabağ" bir dəfə qruplarda oynamaq haqqı qazanmışdılar.

Futbol gecəmizdə "Qarabağ" səfərdə 0-1 hesabı ilə qalib gəldiyi İsveçrənin "Yanq Boyz" klubunu öz meydanında 3-0-la keçdi. "Qəbələ" isə doğma meydana heç-heçə etdiyi Yunanistan klubu "Panatinaikos"la səfərdə 2-2-lik məhsuldar heç-heçə edərək qrupa düşmə-

yi bacardı. Qeyd edək ki, avqustun 28-də atılan püşklə klublarımızın Avropa Liqasının qrup mərhələsindəki rəqibləri müəyyənleşdi. Belə ki, "Qarabağ" Tottenham (İngiltərə), "Anderlext" (Belçika), "Monako" (Fransa), "Qəbələ" isə "Borussiya" (Dortmund, Almaniya), PAOK klubunu öz meydanında 3-0-la keçdi. "Qəbələ" isə doğma meydana heç-heçə etdiyi Yunanistan klubu "Panatinaikos"la səfərdə 2-2-lik məhsuldar heç-heçə edərək qrupa düşmə-

Futbol mütəxəssisləri qazanan bu uğurların Azərbaycan

klubunun gələcəyinə böyük töhfələr verəcəyini proqnozlaşdırırlar. Doğrudur, qruplarda qazanılacaq xal və xallar ölkəmizin Avropa reytingində irəliləməsinə ciddi təsir edəcək. Bu da gələcəkdə Avropada daha çox klubla və qruplarda birbaşa iştirak etmək baxımından çox önəmlidir.

Komanda.az saytının redaktoru Natiq Muxtarlı bu uğurların gələcək baxımından stimullandırdı: "Əslində qalsa biz "Qarabağ"dan Çempionlar Liqasının qrup mərhələsinə düşməyi gözləyirdik. Çünki indiyə qədər iki klubumuz Avropa Liqasının qruplarına düş-

müşdü. Təəssüf ki, "Qarabağ" bunu bacarmadı. Qazaxistanın "Astana" klubu artıq Çempionlar Liqasında. Burada oynamaq klubun varlı olması deməkdir. Qrupda oynayan komanda dərhal 14 milyon dollar alır. Heç bir klubumuzun bu qədər büdcəsi yoxdur. Çalışıb bundan sonra yazdığımız tarixləri davam etdirməliyik. Qrupda xallar yığacağıma inanıram".

Qol.az-ın baş redaktoru Aydın Bağirov hesab edir ki, bütün klublarımız Azərbaycan futboluna töhfə verməlidirlər: "Qarabağ"ın keçəcəyi gözlənilən idi. Ən böyük sürpriz "Qəbələ"nin qruplara düşməsi oldu. Bu, komandanın tarixi üçün böyük uğurdur. Bu klublarla bütün məsələlər həll olunmur. Digər klublarımız da töhfələrini verməlidirlər. İki klubumuzun uğurları aparılan güclü siyasətin nəticəsində mümkündür. "Qarabağ" 6 ildir Avropada fədakar çıxış edir. Hər iki klub düzgün transferlər həyata keçirməlidir. Bu olmasa, istədiyimiz nəticə alınmayacaq. Çempionlar Liqası iddiası olan klubun güclü transferləri olmalıdır. 3-4 milyonluq oyunçular lazımdır. Bundan sonra qruplarda uğurlu çıxış üçün transferlər alınmalıdır".

"Neftçi" PFK-nın mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr departamentinin rəhbəri Gündüz Abbaszadə Azərbaycan klublarının artıq minimum hədəfinin qrup mərhələsi olduğunu söylədi: "Neftçi" ilk dəfə qrupa düşməklə, bunun əlçatmaz olmadığını sübut etdi. "Qarabağ" isə bunu adələşdirdi. Artıq klublarımız üçün minimum hədəf qrup mərhələsidir. Bu il xüsusilə önəmlidir. İki klubumuzun qruplarda oynaması çempionat səviyyəminin artmasından xəbər verir. Bu, rəqabətə də təsir edəcək. Mən nəinki uğurların davamının gələcəyinə, hətta gələcəkdə daha yaxşı nəticələr qazanacağıma inanıram".

□ **Cavanshir ABBASLI**

Sabunçuda ölüm keçidi

İcra başçısının qərarı yüzlərlə sakinin həyatını təhlükəyə atıb

Bir neçə ay öncə "Korroğlu" metro stansiyası yaxınlığındakı körpüdə Zabrat qəsəbəsi istiqamətindəki yolun yönünü dəyişiblər. Belə ki, əvvəllər körpünün altından avtomobil hərəkəti üçün döngə olub. Sürücülər həmin keçiddən istifadə edərək, Sabunçu qəsəbəsinə, Sabunçu xəstəxanasına, bazara gedirdilər. Lakin Avropa Oyunları zamanı rayonun icra başçısı Adil Vəliyev yolun istiqamətini Olimpiya Stadionuna tərəf dəyişib. İndi isə həmin yoldan istifadə edən yoxdur. Sakinlər isə zülm çəkirlər.

"Döngə 1" adlanan ərazinin sakinləri evlərinə çıxıb, yolun qarşısına avtomobillə keçmək üçün şəhərə gedib, oradan geri qayıtmalıdır. Ağır durumda xəstəsi olub, onu klinikaya aparmaq istəyənlər gərək 2 dəqiqəlik yolu 40-50 dəqiqəyə getsin.

Problem bununla da bitmir. Körpü bitdikdən sonra yolun sağında və solunda avtobus dayanacağı var. Bu dayanacağı Zabrat yolunda böyük tıxaclar, qezalara, piyadalarnın ölümünə səbəb olur. Belə ki, həmin yerdə piyada keçidi var. Amma bu yola keçid yox, ölüm yolu demək olar. Çünki keçid avtomobillərin sürətlə hərəkət etdiyi yolun üzərindədir. Gündüz saatlarında piyadalar buradan qaçaraq keçə bilsələr də, axşam saatlarında işıqlandırma sistemi olmadığı üçün piyadalar ölümle üz-üzə qalırlar.

Üstəlik, dayanacağın keçidə yaxın ərazidə olması da problem yaşadır. Çünki avtobuslar keçidə bağlı işarənin önünü kəsir. Sürücülər işarəni görmürlər və qəfil yola çıxan piyadaları vururlar. Sakinlər deyirlər ki, keçidin sadəcə asfalt üzərində zolaqlardan ibarət olması çox insanın canını alıb. Əgər işıqlıq olsa, qırılmaz maşınlar dayanan kimi, piyada rahat şəkildə yolunu keçər. Burada qəza baş verən zaman azı 3-4 avtomobil bir-birinə dəyir. Zəncirvari qəza yaranır. Çünki döngəni ləğv ediblər.

"Pirşağıdan, Maştağadan və digər kəndlərdən gələnlər bu körpünün altından dönüb, qayda bilirdilər. İndi isə bu mümkün deyil". Bu sözləri Sabunçu qəsəbəsinin sakini olan hüquq müdafiəçisi Elşən Həsənov deyir.

□ **Məhəmməd TÜRKMƏN**
Fotolar müəllifindir

Ceyms Uorlik

"Mən amerikalı həmsədr Ceyms Uorlikin bugünlərdə dediyi "çox vacibdir ki, tərəflər 2015-ci ildə Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həlli barədə üzərlərinə öhdəlik götürsünlər" ifadəsini təsadüfi hesab etmərəm. Görünür, Uorlik bölgəyə səfərləri, Azərbaycan, Ermənistan və Dağlıq Qarabağda apardığı danışıqları və müşahidələri zamanı bu qənaətə gəlib ki, müharibə ehtimalı artıb. Ona görə də deyir ki, elə tədbirlər görülməlidir ki, gərginliyin qarşısı alınmış".

Bu barədə "Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlu ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədri Uorlikin son Qarabağ açıqlamasını "Yeni Müsavat" a şərh edərkən bildirdi. Qeyd edək ki, amerikalı diplomat cəbhə xəttində müşahidə olunan növbəti gərginliyi şərh edərkən "çox vacibdir ki, tərəflər 2015-ci ildə Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həlli barədə üzərlərinə öhdəlik götürsünlər"- deyib. Uorlik əlavə edib ki, həmsədrlər münaqişənin həlli istiqamətində irəliləyişə nail olmaq üçün ən yüksək səviyyələrdə tərəflərlə işini davam etdirəcək. "Sülh razı-

laşmasına gətirib çıxaran danışıqların aparılması və cəbhə xəttində, eləcə də Ermənistan-Azərbaycan sərhədində insidentlərin qarşısını ala biləcək tədbirlərin görülməsi gərginliyin azalmasına yardımçı ola bilər. Biz tərəflərə belə bir təklifi ciddi şəkildə nəzərdə saxlamağı tövsiyə edirik" - deyir C.Uorlik qeyd edib.

Diplomatın Azərbaycan-Ermənistan prezidentlərinin sentyabr görüşü arafəsində növbəti dəfə müəmmalı açıqlamalarla çıxış etməsinə diqqət çəkən azərbaycanlı ekspert hesab edir ki, bu fikirlərdən Uorlikin və onun timsalında Vaşinqtonun narahat-

Amerikalı vasitəçinin sülh çağırışının qorxulu pərdəarxası

Okeanın o tayından təhlükəli Qarabağ mesajı? **Elxan Şahinoğlu: "ABŞ özünə rəva görmədiyini bizə rəva görür..."**

liği aydındır: "Avrasiya bölgəsində vəziyyət gərgindir. Suriya və İraqda müharibələr, İŞİD terroru, Əfqanıstanda Taliban, Türkiyə ilə PKK arasında başlanan müharibə, bu yandan da Cənubi Qafqazda yeni müharibə ocağı ABŞ-in enerjisini daha çox tükəndirəcək. Onsuz da ABŞ Ukrayna mövzusunda görə Rusiya ilə münasibətlərdə diplomatik gərginlik yaşayır. Qarabağ uğrunda müharibə iki ölkə arasındakı gərginliyi bir az daha artıracaq. Çünki Rusiya Ermənistanı və Dağlıq Qarabağdakı erməni separatçıları dəstəkləyəcək, bu isə Azərbaycan-Rusiya münasibətlərini gərginləşdirəcək və Vaşinqton seçim etmək məcburiyyətində qalacaq. Bütün bunlar yaşanmasın deyər, Vaşinqton Azərbaycanla Ermənistan arasında mümkün müharibənin qarşısını almağa çalışır. Vaşinqton onu da müşahidə edir ki, Azərbaycan silahlarını, hərbi qüdrətini artır və Bakının strategiyası dəyişib, Dağlıq Qarabağ ətrafında işğal olunan rayonlardakı işğalçı postları vurulur".

E.Şahinoğlu hesab edir ki, vəziyyətin bu gedişatı müharibəyə aparır. Onun sözlərinə görə, müharibənin önəlməsinin bir yolu var ki, Ermənistan Dağlıq Qarabağ ətrafındakı rayonları boşaltmalıdır. İrəvan isə buna getmir, bu haqda düşünsə belə, Kremldən icazəsini ala bilməyəcək: "ABŞ-in Dağlıq Qarabağla bağlı hazırkı mövqeyi Azərbaycanın maraqları ilə üst-üstə düşür. Azərbaycanın istəyi odur ki, Vaşinqton Ermənistanı təsir etsin ki, İrəvan Moskvanın təzyiqindən qurtularaq Dağlıq Qarabağ ətrafındakı rayonları boşaltmağa başlasın. Bunun əvəzinə Vaşinqton Uorlikin dili ilə Azərbaycan və Ermənistanı "tərəflərin məsələni sülh yolu ilə həll edəcəklərinə dair" üzərlərinə öhdəlik qoymaq istəyir. Belə bir öhdəlik Ermənistanın maraqlarına tam uyğundur. Çünki işğal etdiyini işğal edib, status-kvonun davamında maraqlıdır. Uorlikin təklifi isə məhz status-kvonun davamı deməkdir. Belə bir öhdəlik imzalanarsa, bu, o demək olacaq ki, Ermənistan danışıqları nə qədər uzatsa da, müharibənin başlanmayacağına dair təminat olacaq".

Politoloq deyir ki, İrəvana elə bu lazımdır: "Belə olan halda İrəvan münaqişənin ədalətli həllində niyə maraqlı olmalıdır ki? Əksinə, işğalçı daima təzyiqləndirilməlidir ki, münaqişəni sülh yoluyla həllə "yaşıl işi" yandırmayacağı halda qarşısında Azərbaycan orşadusunu və böyük itki verəcəyini

anlasın. Uorlik isə bizə təklif edir ki, danışıqları sonsuzadək davam etdirin və işğalçıya zərbə endirməyin, qoy işğalçı özünü Ağdam, Füzuli və digər rayonlarda rahat hiss etsin. Biz bu təklifi qəbul edə bilmərik. Amerika özünə rəva görmədiyini bizə rəva görür".

Siyasi təhlilçi xatırladı ki, esildə Ceyms Uorlik keçən il daha konstruktiv təkliflə çıxış etmişdi: "O qeyd etmişdi ki, Dağlıq Qarabağ ətrafındakı rayonları boşaldılmalıdır. Yəni amerikalı diplomata da aydın idi ki, bu addım atılmadan sülh sazişi imzalanı bilməz. Bu, Uorlikin İrəvana ciddi mesajı idi. Bunun ardınca Vaşinqton İrəvana təzyiqini artırmalı idi. Yeni sözü demisənsə, əməldə də bunu göstərməmiş. Ancaq İrəvan Uorlikin "torpaqları boşaldın" təklifinə reaksiya vermədi və Uorlik susdu. Halbuki başladığı siyasi xətti davam etdirməliydi. Bunun əvəzinə isə indi deyir ki, tərəflər müharibəyə başlamayacaqları barədə təminat verməlidirlər. Azərbaycan işğalçıya belə bir təminat verə bilməz. Bununla da Uorlik bu məsələyə nöqtə qoymalıdır. Vaxtilə bizdən snayperləri də geri çəkməyi tələb edirdilər. Bu təklifi də qəbul etmədik. İşğalçı itki verməlidir ki, işğalın ona baha başa gəldiyini anlasın".

Elxan Şahinoğlu

Xatırladaq ki, son günlər qoşunların təmas xəttində gərginliyin növbəti dəfə artması nəticində Ermənistan ordusu çoxsaylı itkilər verib. Azərbaycanın isə işğalçı ordunun təxribatlarını durdurmaq üçün artilleriya zərbələrindən və iriçaplı minaatanlardan istifadə etməsi status-kvonun qalması maraqlı olan ABŞ-ı narahat etməyə bilməzdi. Bu mənada həmsədrin tərəflərə sülhlə bağlı öhdəlik götürmək çağırışını etməsi təəccüblü deyil. Normalda isə ABŞ işğalçı Ermənistanı 20 ildən çox əlində saxladığı, markotrafik və terrorçu yuvasında çevirdiyi Azərbaycan torpaqlarını tərk etməyə çağırmalı idi.

Bakı Qarabağda antiterror əməliyyatlarına başlaya bilərmə?

Türkiyə və Azərbaycan aviasiyasının Dağlıq Qarabağdakı ASALA və PKK terror düşərgələrini bombalaması yenidən gündəmdə

Azərbaycanın işğal altında olan ərazilərində terrorçu şəbəkələrin məskən salması barədə ən müxtəlif vaxtlarda yazılanları təsdiqləyən növbəti məlumatlar yayılıb. Bu dəfə PKK terror təşkilatının nəzarətsiz Azərbaycan ərazilərində yerləşməsi haqda xəbərlər mətbuatda dərc olunub.

Qeyd edək ki, Qarabağdakı separatçı rejim və onların himayədarları cəmi 100 min civarında erməninin yaşadığı bu bölgədə əhali sayını süni şəkildə artırmaq üçün ən müxtəlif planları işə salıb. Suriya, Livan və digər ölkələrdən erməni ailələrinin köçürülməsi üçün şirnikləndirici vədlər verib, bir sıra hallarda buna nail olub. Eyni zamanda Qarabağda narkoplantasiyalarn salınması üçün imkanların olmasını əsas götürən işğalçı Ermənistan bu regionun münbit ərazilərindən öz çirkin məqsədləri üçün istifadə etməkdədir. Paralel olaraq Azərbaycanın qarşı növbəti təhlükəli plan üzərində iş gedir. Belə ki, yayılan məlumatlara görə, son zamanlar Türk ordusu tərəfindən sarsıdıcı zərbələr alan PKK Qarabağda sığınacaq almaq üçün hərəkətə keçib. Məlumatlarda deyilir ki, Ermənistan Qarabağ-

dan çəkilərək, yerini "Qırmız Kürdüstan"a verməyi belə düşünür. Bunun üçün artıq Ağrı dağı üzərindən Ermənistan, oradan da Dağlıq Qarabağın işğal altında olan bölgələrinə köç başlayıb. Xəbərdə deyilir ki, tezliklə bu ərazidə müstəqil kürd vilayətinin yaradılmasına hazırlıq gedir. Bildirilir ki, son zamanlar Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin terrorçulara qarşı keçirdikləri əməliyyatlar nəticəsində çətin vəziyyətə düşən PKK-çılar çıxış yolunu bölgəni tərk etməkdə görür.

Hərbi ekspert Üzeyir Cəfərov məsələyə ciddi yanaşmağı zəruri sayır: "Deyəsən, dünya yavaş-yavaş indi ayrılır ki, terrorçu dəstələr, qruplar kimə gəldi meydana oxuyur, harda gəldi öz çirkin əməl və niyyətlərini həyata keçirirlər. Halbuki Azərbaycan bu təhlükə

ke ilə ötən əsrin 90-cı illərində üz-üzə qalmışdı və var gücü ilə dünyaya bəyan edirdi ki, "hərəkətə gəlin". Terrorçular və onların himayədarları artıq qırmızı xətti keçirdilər. Onlar separatizmi yayır, dünyanın normal düzənini pozmağa çalışırlar. Lakin bizim haqq səsimizi eşidənlər olmadı və demək olar ki, terrorçuluğun banisi sayılan erməni əclafı süretlə dünyaya yayılmağa başladı. Elə keçmiş SSRİ dönməndə də onlar bəzi hallarda açıq, bəzi hallarda isə gizli surətdə öz çirkin hərəkətlərini həyata keçirirdilər. İndi də PKK hərəkətə keçib. Bu, Türk dünyası, ümumilikdə isə bütün kainata faciələr yaşadan bir qeyri-qanuni silahlı dəstə və birləşmədir. Qardaş Türkiyəmizə yavaş-yavaş sarsıntılar, ağrı-acılar o miqyası almışdı ki, nəhayət, Türkiyə Silahlı Qüvvələri öz sözünü deməyə başladı. Bu günə kimi bu terrorçu təşkilata on illiklər ərzində vurulmayan sarsıdıcı zərbələr vurulub və vurulmaqda da davam edir. İnanmaq istədim ki, 2015-ci il PKK və digər terrorçu dəstə və

qruplar üçün çox dəhşətli, belə sütünların sınaacağı bir il olacaq".

Hərbi ekspert razılaşı ki, İndi Türkiyədə ağır itkilərə məruz qalın bu yaramazlar sözsüz ki, gizlənməyə yer, məkan axtarırlar: "Mən də o fikri bölüşürəm ki, sıradan çıxarılan bu quldur dəstələri çox asanlıqla Ermənistan kimi hər zaman terroru dəstəkləyən və onlara havadarlıq edən ölkəyə sığınma bilərlər. Necə ki, biz ara-sıra eşidir və görürük ki, Suriyadan, Livan, digər qaynar bölgələrdən köçürmə adı ilə bölgəyə aidiyyəti olmayan şəxslər işğal altında olan torpaqlara yerləşdirilirlər. Bunun, necə deyirlər, "səsi" bir qədər sonra çığır bilər və biz bunu diqqətdə saxlamalıyıq. Necə ki, Türkiyəyə gücü çatmayan yaraqlılar güclərini bu işdə heç bir rol və iş-tirakı olmayan Azərbaycana yetirirlər".

Ü.Cəfərov bu mənada öten həftələrdə partladılan qaz kəmərinə nəzərdə tutaraq təhlükənin real olduğunu vurğuladı: "Ona görə də sıradan çıxarılan terror dəstələri və onların rəhbərləri çir-

Üzeyir Cəfərov

xış yolunu qorxu-vahimə yaratmaqda görürlər. Bizi istəməyən qüvvələr, onlara maliyyə dəstəyi verənlər Türkiyə-Azərbaycan iş birliyinə, hansı sahədə olursa olsun, çox qışqanclıqla yanaşırlar. Elə bizim Silahlı Qüvvələrimizin birgə hərbi təlimləri və digər əlaqələrimiz də onlarda bir qıcıq və qışqanclıq yaradır. Hesab edirik ki, bütün imkanları yüksək səviyyədə olan dövlətlərə qarşı terrorçuların apardıqları işin heç bir nəticəsi olmayacaq və necə ki, tarix boyu bu məsələ öz təsdiqini tapıb".

Hələlik rəsmi Bakı PKK təhlükəsi ilə bağlı məsələlərə reaksiya verməyib. Lakin bu arada Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədyanovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Türkiyəyə yola düşüb. Bu barədə APA-ya Azərbaycan XİN-in mətbuat xidmətindən məlumat verilib. E. Məmmədyanov Türkiyə, Azərbaycan və Türkmənistan xarici işlər nazirlərinin Antalya şəhərində keçiriləcək üçtərəfli görüşündə iş-

tirək edəcək. Güman olunur ki, PKK-nın Qarabağda köçü məsələsi Bakı ilə Ankara arasında müzakirə olunacaq. Bu arada Azərbaycan və Türkiyə hərbi hava qüvvələrinin birgə təlimlərinin məntiqi nəticəsi olaraq PKK-nın Qarabağda da kökünün kəsilməsi istiqamətində birgə əməliyyatlara başlanılması arzuolunan sayılır. Düzür, bu, hələlik sadəcə arzudur, lakin günün birində iki qarşılıqlı təhdid edən hörgütün birgə məhvi də gerçəkləşə bilər... İstənilən halda Bakının antiterror koalisiyasının üzvü olaraq mütəfiq Türkiyə ilə birgə Qarabağda antiterror əməliyyatlarına başlanması ideyası gündəmə gəlib. Bəzi ekspertlər hesab edir ki, ASALA və PKK-nın Qarabağda birləşməsinin və bölgə üçün İŞİD-dən təhlükəli qüvvəyə çevrilməsinin qarşısını almaq üçün günün birində Türkiyə və Azərbaycan aviasiyasının Dağlıq Qarabağdakı PKK terror düşərgələrini və erməni separatçıların sığınacaqlarını bombalamasına şahidlik edə bilərik.

“Azərsu”dan “Yeni Müsavat”ın yazısına reaksiya

Qobu qəsəbəsinin su problemi həll olundu

Abşeron rayonunun Qobu qəsəbəsinə su verilişində bir neçə gün idi ki, fasilə yaranmışdı. Bu barədə mətbuatda məlumat verilmişdi. Musavat.com saytı ötən gün qəsəbə sakinlərinin şikayətini ictimailəşdirmişdi. Məsələ ilə bağlı son durumla tanış olmaq üçün bu gün “Azərsu” ASC-nin mətbuat xidmətinin rəhbəri Anar Cəbrayılı ilə əlaqə saxladıq.

A. Cəbrayılı da musavat.com-a açıqlamasında bildirdi ki, su xətlərində bərpa işləri aparıldığından qəsəbəyə verilən su müvəqqəti olaraq dayandırılmışdı və dünən axşam saatlarında suyun verilməsi bərpa edilib: “Artıq su problemi aradan qalxıb. Qəza səbəbindən Qobu qəsəbəsinin bir hissəsini su ilə təmin edə bilmirdik. Qəsəbə iki mənbədən su alır. Həmin xəttin birində qəza var idi. Artıq təmir işləri yekunlaşıb. Yeni yaşayış massivi əvvəlki qaydada su ilə təmin olunub. Dünəndən Qobu qəsəbəsinə hər iki istiqamətdə su verilir”.

Məsələ ilə bağlı qəsəbə sakinləri ilə telefon bağlantısı yaratdıq. Qobunun “Yeni Məhəllə 2” ünvanında yaşayan Teymur adlı sakin artıq su probleminin həll olduğunu bildirdi: “Dünən axşam saatlarında su verildi. Su idarəsi nümayəndələri problemi aradan qaldırdılar. Artıq su əvvəlkindən daha güclü təzyiqlə gəlir”.

□ Məğrur SALMANOV

Kişilər!!! Axırmıçı şans!!!

İsrail təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə Azərbaycanca, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətlə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenomasi (vəzidə düyünlərin amala gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyünməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızılı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün düyünlə birdən öyilməsi (Peyroni xəstəli.)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihabi sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalqlar və ağrılaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sızanaqlar
- * Yuxuda iken və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalması
- * Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoxondroz
- * Onurğa sütununun yırtığı, qulunların dərmansız müalicəsi

Həkim qəbulu və həkimə zəng etmək saat 11.00-dan sonra Tel: (012) 437-88-05; (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com doktor Vaiz Səmədov.

Vakant dövlət qulluğu vəzifələrinin tutulması üçün müsabiqə elan edilib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət Qulluğu Məsələləri üzrə Komissiya 30 dövlət orqanında inzibati vəzifələrin beşinci-yeddinci təsnifatlarına uyğun olan 130 vakant vəzifənin tutulması üçün müsabiqə elan edib.

Komissiyadan APA-ya verilən məlumata görə, müsabiqəyə çıxarılan vakant dövlət qulluğu vəzifələrinin 65-i mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının mərkəzi aparatları və yerli təşkilatlarında, 65-i isə apelyasiya və birinci instansiya məhkəmə orqanlarının aparatlarındadır.

“Dövlət qulluğu haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 28-ci maddəsinə uyğun olaraq müsabiqəyə çıxarılmış vakant dövlət qulluğu vəzifələrinin tutulma prosesi iki mərhələdən - test imtahanı və müsahibə mərhələlərindən ibarətdir.

Müvafiq vəzifənin tələblərinə uyğun gələn, ali təhsilli hər bir Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı müsabiqədə iştirak edə bilər.

İmtahanda namizədlər tərəfindən 100 test tapşırığının yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulur. Test tapşırıqlarının hazırlanması üçün tərtib edilən ümumiləşdirilmiş proqramlar və metodiki vəsait komissiyanın rəsmi internet saytında yerləşdirilib.

Müsabiqədə iştirak etmək arzusunda olan Azərbaycan vətəndaşları “Azərbaycan Respublikası vətəndaşının dövlət qulluğuna qəbul edilmək üçün müraciətinin Forması”-ni avqustun 28-dən sentyabrın 26-dək komissiyaya təqdim etməlidirlər.

Müraciət forması elektron, şəxsən və yaxud poçt vasitəsilə kağız daşıyıcılarla təqdim edilə bilər.

Qurumdan bildiriblər ki, avqustun 6-dan komissiya Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyində inzibati vəzifələrin yeddinci təsnifatlarına uyğun olan 11 vakant vəzifənin tutulması üçün müsabiqə elan edib. Bu günə kimi müsabiqədə iştirak etmək üçün 578 nəfər komissiyada qeydiyyatdan keçib. Müsabiqə üzrə qeydiyyat sentyabrın 4-də başa çatacaq.

Komissiya avqustun 14-də 55 dövlət orqanında inzibati vəzifələrin beşinci-yeddinci təsnifatlarına uyğun olan 693 vakant vəzifənin tutulması üçün müsabiqə elan edib. Bu günə kimi müsabiqədə iştirak etmək üçün 2458 nəfər komissiyada qeydiyyatdan keçib. Müsabiqə üzrə qeydiyyat sentyabrın 14-də başa çatacaq.

Babasil xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

Almaniyanın məşhur “Karl Etorts” firmasının aparatı ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xüsusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gözləmədən - lateks halqə qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN

Tel: (055) 776-70-34

Isgəndər Xəlilovun qardaşının villasında narkotiklə tutulan aşpaza hökm oxundu

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə ittiham olunan Habil Əsgərovun cinayət işi üzrə məhkəmə istintaqı yekunlaşıb. Virtualaz.org saytının əldə etdiyi xəbərə görə, məhkəməyə hakim Cavid Hüseynov sədrlik edib.

Prosesdə hökm oxunub. Hökmə görə, Habil Əsgərov 8 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib.

Xatırladaq ki, Xəzər Rayon Polis İdarəsi əməkdaşlarının heyətə keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində Şüvəlan qəsəbə sakini Habil Əsgərovun yaşadığı evin heyətindən ümumi çəkisi 35 qram olan 22 ədəd çətənə kolu, evdən isə 5 kiloqram 167 qram marixuana aşkar edilərək götürülüb.

Qeyd edək ki, polislərin narkotik vasitələri tapdıqları heyət evi H.Əsgərovun özünə məxsus deyil. Saxlanılan şəxs həmin evdə qarovulçu işləyib. Mənzil sahiblərinin evə gec-gec gəlməsindən istifadə edən H.Əsgərov heyətdə narkotik vasitələr əkib-becərilib.

Narkotik vasitələrin ekildiyi mülk məşhur azərbaycanlı milyarder Isgəndər Xəlilovun qardaşı Ramiz Xəlilova məxsusdur. Saxlanılan H.Əsgərov R.Xəlilovun evində qarovulçu işləməzdən əvvəl Xəlilov qardaşlarının sahibi olduğu Bakı Əyləncə Mərkəzində aşpaz kimi çalışıb.

“Azəriqaz” üç rayonun qaz təchizatını məhdudlaşdırır

Avqustun 31-dən etibarən, iki gün müddətində “Qaz İxrac” İdarəsinin Qazax magistral qaz kəmərləri sahəsinin “Gədəbəy”, “Zəyəm”, “Çənlibel”, “Alakol”, “Qovlar” və “Dondarquşçu” qazpaylama stansiyalarında, eləcə də “Zəhmət”, “Yastı Meşə”, “Morul” və “Sarıtəpə” qaztənzimləyici məntəqələrində cari təmir işləri aparılacaq.

SOCAR-dan “APA-Economics”ə verilən məlumata görə, təmir müddətində Gədəbəy rayonunun, Şəmkir rayonunun Zəyəm, Çənlibel, Morul, Sarıtəpə, həmçinin Tovuz rayonunun Alakol, Qovlar, Dondarquşçu kənd və qəsəbələrində qaz təchizatında məhdudlaşdırma olacaq.

Peterburqda azərbaycanlılar arasında kütləvi dava - 1 ölü

Sankt-Peterburqun “Apraksin dvor” bazarında azərbaycanlılar arasında baş vermiş davada bir nəfər ölüb, iki nəfər yaralanıb. Virtualaz.org Rusiya KİV-nə istinadla xəbər verir ki, dava dünən saat təxminən 15:30-da 43 sayılı binanın yaxınlığında olub.

Davada 32, 28 və 31 yaşlı üç nəfər bıçaq yaraları alıb. Bıçaq yarası almış bir nəfər təcili tibbi yardım maşınında xəstəxanaya gedəndə yolda dünyasını dəyişib. Digərləri isə bıçaq yaraları ilə Marinsk xəstəxanasına yerləşdirilib. Faktla bağlı İstintaq Komitəsi RF Cinayət Məcəlləsinin 105-ci maddəsi (qətl) ilə cinayət işi açıb.

Bakı sakini silah-sursat satarkən tutuldu

Bakı sakini silah-sursat satarkən saxlanılıb. APA-nın Daxili İşlər Nazirliyinin sayına istinadən verdiyi məlumata görə, Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinin Cinayət-Axtarış İdarəsi əməkdaşlarının heyətə keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində Bakı şəhər sakini, övvəllər məhkum olunmuş Ağasət Məmmədov qundağı və lüləsi kəsilmiş “TOZ-16” markalı tüfəngi və 3 ədəd patronu 400 manata satarkən tutulub.

Müasir Azərbaycanda istər siyasi, istər kriminal, istərsə də sosioloji baxımdan xeyli mövzu var ki, əsərlərə mövzu olmağı gözləyir. Ölkəmiz az qala bir-birindən fərqli mövzularla "qaynayır". Bəzən bir neçə ay davam edən səs-küylü məhkəmələr, ölkə gündəmini silkələyən siyasi-iqtisadi olaylar, məmurların həbsi, hakimiyyət daxilində gedən çəkişmələrin qəribə təzahürü...

Bundan başqa, statistika-sı gün-gündən qabaran intiharlar, qətlər, sosial problemlərin əlindən zinhara gələn insanların faciəsi. Film kimi görünür ilk baxışda. Və insan bir oxucu olaraq bunun nəsrə çevrilməsini, maraqlı, insanı arxasınca sürükləyən bir əsər kimi ortaya çıxmasını arzular. Axı ölkədə yazır, qələm adamı adına iddia edən çoxlu sayda insan var...

Məsələn, "Qarabulaq əməliyyatı" niyə bu günədək bədii əsər, yaxud detektiv roman kimi qələmə alınmayıb? Polis-dövlət-şou biznes... üçbucağının hakim olduğu bir əsər hər oxucu kəsiminə xitab etməzmi? Maraqlı, tiraj, ciddi reklam, ciddi para qazandırmazmı? O halda bu süstlüyün səbəbi nədir? Nəyə görə müasir Azərbaycan yazarı onlardan bəhrələnmir? Səbəb nə-

dir? Bunun üçün cəsarəti yoxdur, mövzular üreyincə deyil, yoxsa...?

Gənc yazar Mirmehdi Ağaoğlu bu sualımıza Frans Höhler adlı İsveçrə yazıçısını misal götürməklə cavab verdi. Dedi ki, onun "Qapı döyülür" adlı romanı bizim dilə də çevrilib. Kitabın mövzusu olduğu sadədir. Demək olar ki, bizim cəmiyyətə aid olmayan məsələdir. Belə ki, bir kişi nə vaxtsa naməlum bir qadınla görüşür, 30 il sonra bir qız gəlib qapını döyür ki, sənin övladınam: "Mənə qəribə gəlmişdi ki, romanın mövzusu axı niyə bu qədər sadə ola bilər. Gəlin İsveçrəyə diqqət edək. Orada insanlar bizdəki kimi sosial problemlər yaşayırlar, orada ərler ailələrini vətəninə atıb Rusiyaya işləməyə getmirlər, qızlar sevdiklərinə ərə verilmədikləri üçün

Azərbaycanda mövzu "qaynayır", müasir yazarlar onları niyə nəsrə çevirmir?

Gənc qələm sahibləri bunu Azərbaycan reallıqları, toplumun özəllikləri və peşəkarlıq problemləri ilə izah edirlər; ancaq bu mövzuda əsər yazanlar da var...

intihar etmirlər, arvad işləmək istədiyinə görə ər onu bıçaqlamır və sair. Bizim ölkədə isə bu cür problemlər bitib-tükənmək bilmir. Yəni harasa baş vurub, mövzu axtarmağa gərək yoxdur. Sadəcə, bunları bədii materiala çevirib, cəmiyyətin problemlərindən yazmaq olar".

M.Ağaoğlu hesab edir ki, yazıçı bu faktları ələyindən keçirməli, onu bədii materiala çevirməyi bacarmalıdır. Vacib deyil ki, əsər çılpaqlığı ilə reallığı əks etdirdir: "Eşitdiyim bir hadisə, mövzu mənə tutanda, onu bədii mətnə çevirə biləcəyimi düşünəndə hər cür mövzuya müraciət edərdim. Zəif və ya güclü olmasından asılı olmayaraq bu mövzuda bir neçə hekayə yazmışam. Məsəl üçün, polis zorakılığından bəhs edən "Evə dönüş", maddi problemlərdən bəhs edən "Nisyə", mədəniyyətlərin toqquşmasından, lap elə Xoşqədəm xanının verilişində mövzu edərək yazdığım "Alman mali" və

başqa hekayələrim var. Sağlıq olsun, sentyabr ayında çap olunacaq "Bu gün səbir elə" adlı romanda isə kredit, maddi sıxıntılar ucubundan dağılan bir ailənin taleyindən yazmışam. Qadın ailənin dolanışığını düzəltmək üçün ər ilə ayrılıb onu Amerikadan gələn varlı qadınla evlənməyə vadar edir. Sonrası isə... Sonrasını kitabdan oxuyarsız".

Yazıçı Qan Turali isə estetik baxımdan realizmə başqa cür yanaşsa da, cəmiyyətin aktual problemləri barədə yazılmasının bir nömrəli tərəfdarı olduğunu bildirdi. Müsahibimizin fikrincə, oxucuları ədəbiyyatdan soyudan səbəblərin ən birincisi də məhz budur: "Oxucular yaşadıkları cəmiyyətin problemlərini, ağrıları və sevinclərini romanlarda tapa bilmirlər. O ki qaldı sualınıza, yəni niyə belə əsərlər yazılmır sualına, cavab verim. Əsərlərdə yazılır, amma bunların sayı azdır. Ən birincisi cəsarət məsələsidir, həm estetik,

həm də sosial mənada cəsarət. Hamının gördüyü şeyi yazmaq çətindir, yazıçı düşünür ki, hamının bildiyi şeyi necə yazım? Əsərlərdə isə ədəbiyyat da budur, hamının gözü qarşısında olana başqa bir baxış, başqa bir yanaşma yaratmaq! Hamının gördüyü dünyanı yenidən yaratmaq!"

Qan Turaliya görə, məsələnin sosial-siyasi aspekti də var. Belə ki, ictimai mövzulardan yazarkən bir çox ictimai qurumun mənafeyinə toxunmalı olursan. Onun fikrincə, Qarabağı verənlər cəzalandırılmadı, amma Əkrəm Əylisliyə layiqli şəkildə dərs verildi: "Gənc yazıçı da belə şeyləri görüb deyir ki, elə yaxşıdır bu Pekin ördəklərinin ölüm səbəblərindən yazım..."

Cəlil Cavanşir də bu mövzuda həmkarlarından çox da fərqli düşünür. Onun fikrincə, Azərbaycanda yazılmağı gözləyən xeyli mövzu var: "Məsələn, Meydan hərəkatı, Qarabağ müharibəsi, 2003-cü ilin hadisələri ciddi

ədəbiyyat mövzusu. Eyni zamanda son dövrün siyasi hadisələri, baş verən proseslər ədəbiyyata gəlməlidir. "Qadın corabları" romanımda müəyyən siyasi hadisələri və baş verən oyunları qələmə almışam. Bəzi mövzuları qələmə almaq üçün zamana, bəzi mövzuları yazmaq üçün cəsarətə ehtiyac var. Mən həm nazmda, həm də nəsrə heç bir mövzudan çəkinmərəm. Hazırda yazdığım romanın da mövzusu haqqında danışdığımız mövzulardan yan keçmir".

Yazıçı Şərif Ağayar isə düşünür ki, yaxşı əsər üçün yazıçıdan həm istedad, həm intellekt, həm də azadlıq və vicdan tələb olunur. Müsahibimiz bu xüsusiyyətlərin hamısını özündə birləşdirən yazarlarımızın çox az olmasından şikayətləndi: "Hər də bir və ya bir neçə xüsusiyyət çatışmır. Hətta elə yazıçılarımız var ki, bu keyfiyyətlərin heç biri onda yoxdur, amma əvəzinə hər şeyi var".

□ **Sevinc TELMANQIZI**

Canlı yayımda Əzrayilla qarşılaşanlar

Kimlər milyonların gözü qarşısında ölüb və öldürülüb?

Son günlərin dünya miqyasında ən səs-küylü olaylarından biri heç şübhəsiz ki, ABŞ-ın Virjiniya ştatının Roanoke şəhərində iki jurnalistin canlı yayımda öldürülməsi oldu. Öldürülən jurnalistlər 24 yaşlı reportyor Alison Parker və 27 yaşlı fotoqraf Adam Vard WDBJ7 kanalının müxbiri və operatoru olub.

Hadisədən az sonra güllələnmə anının videosu sosial şəbəkədə yayılıb. Videonun şəbəkədə cinayətkarın özü tərəfindən yerləşdirildiyi ehtimal edilir. Ancaq az sonra facebookda qətlin videosu paylaşılan "Bruce Willyce" adlı səhifə lağv edilib.

WDBJ7 telekanalının müxbiri və operatorunu güllələyən şəxsin amerikalı Vester Li Flanaqan olduğu üzə çıxıb.

Flanaqan hadisədən sonra məşinədə gedərək öz-özünü güllələyib. Onun məşinədə tək olduğu bildirilir. Virjiniya polisinin məlumatına görə, Flanaqan xəstəxanaya çatdırılsa da, orada ölüb. 41 yaşlı Flanaqan öldürüldüyü şəxslərin keçmiş iş yoldaşı olub. Cinayətin motivi hələlik bəlli deyil.

Siyasətçilərin rüşvətçorluğundan danışdı, canlı yayımda güllələndi...

Bu, ilk baxışda olduqca dəhşətli görünən hadisənin canlı yayım zamanı baş verməsi də kriminalın bir başqa tərəfidir. Amma televiziyanın yarandığı, xüsusən də canlı yayımların aktuallaşdığı dövrlərdə belə qətlər az olmayıb, sən demə. Bu günə qədər dəfələrlə canlı yayımda bir-biri ilə şiddətli davaya girişənlər olub. Əl-ayaq, yumruq davaları, bir-birinin başına stəkan, su atanlar, studiyaya polis çağırılması ilə yekunlaşan insidentlərdən danışırıq daha çox. Amma tarix göstərir ki, canlı yayım zamanı həyatını itirənlərin siyahısı da xeyli

qabarıqdır. Dünyanın bir çox guşələrində belə hadisələr baş verib.

Öncə dünyaya səs salmış olanlardan başlayaq. Braziliyada, radioda bəzi siyasətçilərin rüşvət aldığı açıqlayan Gleydson Karvalyo adlı jurnalist veriliş zamanı studiyaya girən iki adam tərəfindən güllələnib. Karvalyonun hadisə yerində öldüyü, cinayətkarların isə qaçdığı açıqlanıb. Jurnalist Karvalyo rüşvətlə mübarizədə ən öndə gedən şəxslərdən biri olub. Jurnalist ictimai mediada dəfələrlə ölüm təhdidi aldığı və polisə şikayət etdiyini bildirib. Cinayətdən sonra küçəyə çıxan xalq, dövlətə qatillərin tapılması üçün müraciət edib. Məsələn, bu hadisə canlı yayımda öldürülən insanların siyahısında ən yadda qalan halıdır. Çünki bu qətlin motivi siyasidir və dördüncü hakimiyyətə qarşı törədilən ən qəddar hadisələr sırasında yer alır.

Azərbaycanlı şair canlı yayımda öldü

Azərbaycanda da canlı yayımda həyatını itirmə faktı qeydə alınıb. 13.06.2014 tarixində "Dünya tv"də canlı olaraq yayımlanan "Bu Sabah" verilişində, tanınmış telejurnalist, şair Vidadi Tağızadə dünyasını dəyişib. Onun vəziyyəti qəflətən pisləşib və keçirilib. Onun ölümünü anbaan gördülənib.

Daha çox aparıcıları canlı yayımda həyatını itirir...

14 sentyabr 2013-cü ildə Türkiyə kanallarından birində yərə yıxılıb. Aparıcının qəfil gözlərinin axması və kreslodan yerə düşməsi ilə qonağının hərəkatə keçməsi bir olub. Şoka giren qonaq onu yerdən qaldırmağa cəhd edərkən, canlı yayım da yarıda kəsilib, araya reklam fasilləri girib.

Bu arada canlı yayımda dünyasını dəyişən spiker, aparıcı, jurnalistlərlə bağlı xeyli faktlar var. Onlardan bir çoxunun stress nəticəsində həyatını itirməsi faktı qeydə alınıb. Youtube.com saytında buna dair səsiz-hesabsız videogörüntülər var. Meksikadan tutmuş, Rusiyaya, Ukraynaya, Amerikaya qədər... Oxucular internetin yardımından istifadə edərək, "aparıcı(spiker) canlı yayımda öldü" başlıqlı çoxlu sayda videomaterial tapıb, seyr edə bilər.

Siyahıda siyasətçi də var, idman aparıcısı da...

Siyasətçilər arasında da canlı yayımda Əzrayilla qarşı-

laşanlar az deyil. Bunların sırasında yaşı 80-i haqlamış bir hindli siyasətçinin də görüntüləri var. Axtarışlarımız zamanı adına rast gəlməsək də, siyasətçinin canlı yayımda çıxış etdiyi zaman ölümünü saniyə-saniyə qeydə alınıb. Onun öncə nəfəsi daralıb, daha sonra gözləri hədəqəsində oynayıb, ardınca isə huşunu itirib.

□ **Sevinc TELMANQIZI**

MÜSAVAT

Son səhifə

N 190 (6218) 29 avqust 2015

Su çəkini tənzimləyir

Gündə 8 stəkan su içməklə siz özünüzdə artıq çəkiddən qorumaqla yanaşı, arıqlaya da bilərsiniz. Ola bilsin ki, məsləhət sizə məntiqsiz görünsün, lakin təcrübə göstərir ki, bu həqiqətdən də belədir. Artıq qeyd etdiyimiz kimi, susuzluğu asanlıqla aclıq hissi ilə qarışdırmaq mümkündür. Yemək arzusunda olduqda 1-2 stəkan su için. Ola bilsin ki, aclığınız tezliklə keçsin. Orqanizmdə suyun miqdarı azaldıqda böyrəklər normal qaydada işləyə bilmir. Bu halda onların işinin müəyyən hissəsini qaraciyər öz öhdəsinə götürür. Qaraciyərin əsas funksiyalarından biri də yağları enerjiyə çevirməkdir. Qaraciyər həddən artıq yükləndiyi zaman isə yağları həzm edə bilmir. Bir-iki stəkan su için ki, qaraciyəriniz sizə artıq kilolardan azad olmaqda kömək etsin. Artıq çəkiyə malik olan insanlara daha çox su tələb olunur. Kök adamlara hər 10 kq artıq çəkiyə 1 stəkana yaxın əlavə su lazımdır. Beləliklə, əgər siz arıqlamaq istəyirsinizsə, istifadə etdiyiniz kaloriləri azaldıb, qidanızdakı karbohidrat miqdarını artırın. Bundan əlavə, hər gün piyada ən azı 5 km yol gedin və gün ərzində 12 stəkan soyuq su için.

Hitlerin qızilla dolu qatarı tapıldı

Xəzinə axtaran Polşadan və Almaniyaadan olan iki nəfər bir müddət əvvəl yerin altından tapdıqları qızilla dolu qatarın Hitlerə aid olduğunu iddia edirdilər. Qatarın tapıldığı Valdenburq qəsəbəsinin bələdiyyə sədri qatarın Hitlerə aid olduğunu təsdiqləyib. Bələdiyyə sədri bildirib ki, qızilları dəyərindən nə qədər olmasından asılı olmayaraq, bütün sərvət Polşa hökumətinə təhvil verəcək. Amma xəzinəni tapan dostlar qızillardan onlara da pay çatacağını tələb edərək yerli orqanlara müraciət ediblər. 150 metr dərinlikdən tapılan qatarda 300 tona yaxın qızılın olduğu iddia edilir. Məlumatla görə, xəzinənin əsas hissəsini II Dünya müharibəsi zamanı həbs düşərgələrinə gətirilən əsirlərin üzükləri təşkil edir. İkinci Dünya müharibəsin-

də faşistlərin Valdenburq bölgəsində metrərlərlə dərinlikdə tünellər qazdıqları bir neçə dəfə gündəmə gəlib. Amma bahalı bir araşdırma olduğu üçün heç kim sona qədər gedə bilməyib.

Ana qızına görə 3 oğlunu öldürdü

ABŞ-da ana qızına görə oğullarını öldürüb. 23 yaşlı Britanni Pilkinqton etiraf edib ki, 13 ay ərzində üç oğlunu qətlə yetirib və hazırda ölüm hökmündən qaçmağa çalışır. Faciə Ohayo ştatın Belfonteyn şəhərində baş verib. Cinayətin üstü yalnız 2015-ci ilin avqust ayının ortasında açılıb. Hazırda iş məhkəmə təhqiqatı mərhələsindədir. Britanni Pilkinqton uşaqlarını yatarkən boğub. Əvvəlcə 2014-cü il iyulun 22-də Nayeli öldürüb, 2015-ci ilin aprel ayında Kevinini və avqustda Noanı qətlə yetirib. Qatil özü polis çağırıb və bildirib ki, Noanın nəfəsi kəsilib. Britanni Pilkinqton polis tərəfindən saxlanılıb. Dindirilmə zamanı qadın qatil olduğunu boynuna alıb. Ana oğullarının qətlini onunla əsaslandırılıb ki, onun əri oğlanlarına daha çox diqqət ayırıb, nəinki onların üçyaşlı qızına. Qadının vəkilləri isə psixi pozğunluq səbəbindən onun günahsız olduğuna təkid edirlər. Ohayo ştatının qanunlarına əsasən, Britanniya ölüm hökmü çıxarıla bilər. Lakin qadına ölüm hökmü oxunmaya da bilər. Buna səbəb qatilin psixi pozğunluqdan əziyyət çəkməsi göstərilir.

Facebook tarixi rekord qırdı

Facebook yarandığı tarixdən bəri ilk dəfə bazar ertəsi günü gün ərzində 1 milyarddan artıq istifadəçi qəbul edib. Bu barədə açıqlamaları facebookun yaradıcısı Mark Zuckerberg verib. Zuckerbergin sözlərinə görə, bazar ertəsi günü dünyada hər 7 nəfərdən biri ailəsi və dostları ilə əlaqə saxlamaq üçün sosial şəbəkəyə daxil olub. Zuckerberg yeni rekorddan sonra inkişafın daha da sürətlənəcəyini deyib. Facebookun 1 milyardıncı istifadəçisi 2012-ci ildə noyabr ayında qeydə alınıb. Bundan əvvəl facebooku dünyada internet istifadəçisi olan insanların yarısından çoxunun hərəsinin bir dəfə sosial şəbəkəni ziyarət etdiyi iddia edilmişdi. Sosial şəbəkə 2004-cü ildə Harvard Universitetinin tələbəsi Zuckerberg tərəfindən qurulub.

Qoroskop

(29 avqust)

QOÇ - Astroloji göstəricilər gün ərzində maddi durumunuzun yaxşılaşacağını bəyan edir. Günün ikinci yarısı isə bu istiqamətdə xüsusilə əlverişlidir. Aldığınız dəvətlərdən imtina etməyin.

BUGA - Bəzi sınaqlarla baş-baş qala bilərsiniz. Şəxsi işlərinizə müdaxilə edən adamlardan uzaq olmağa çalışın. Hər hansı mübahisə və ya qısaşılıq prinsipiniz başağrınıza səbəb ola bilər.

ƏKİZLƏR - Daxili sıxıntılarınızdan əsər-əlamət qalmayacaq. Ətrafda baş verən hər bir hadisə sizə sevinc bəxş edəcək. Bu maraqlı təqvimdə şəxsi büdcənizdə müəyyən artımlar da gözlənilir.

XƏRÇƏNG - Qarşınızda duran vəzifələrin çoxluğu kifayət qədər yorulacağınızdan xəbərdar. Lakin öhdəliklərinizin müsbət nəticəyə xidmət etdiyini anlayıb passivləşməyin. Nikbin olmağa çalışın.

ŞİR - Bütün gücünüzü iş prinsipinə həsr edin. Müvəffəqiyyətə yetişmək üçün bu, başlıca amildir. Tərəddüd etdiyiniz məsələlərdə qəti addım atmayın. Kənar təsirlərə aludə olmayın.

QIZ - Maddi durumunuzu yaxşılaşdırmaq üçün bütün bacarığınızı işə salın. Yalnız bu halda büdcənizi artırma bilərsiniz. Fəaliyyətlə bağlı uğurlarınız artıq yaxınlaşmaqdadır.

TƏRƏZİ - Bu gün sizin üçün neytral bir təqvim olacaq. Hansısa qeyri-adi hadisə ilə rastlaşacağınızı düşünməyin. İqlimin təhəridən asılı olaraq, sağlamlığınıza da diqqət artırın.

ƏQRƏB - Yeni əlaqələr yaratmaq üçün geniş imkanlar qazanacaqsınız. Qarşıdakı bir ayda atacağınız addımları indidən götür-qoy edin. Nahar ərəfəsində aldığınız təkliflərə ciddi yanaşın.

OXATAN - Şəxsi büdcənizin durumu imkan versə, doğmalarınız yaşayan ünvanlara baş çəkin. Əks təqdirdə, digər məsələlər üreyinizə olmayan istiqamətdə cərəyan edəcək. Hündür yerə çıxmayın.

OĞLAQ - Olduqca rəvan gündür. Ulduzlar müdafiənizdə durduğundan qarşıya qoyduğunuz ədalətli məqsədləri reallaşdırma biləcəksiniz. Maraqlı adamlarla rastlaşma ehtimalınız da var.

SUTÖKƏN - İkitərəfli əməkdaşlıq zəminində müəyyən irəliləyişlərə nail olmaq üçün şans qazanacaqsınız. Amma tam bələd olmadığınız proseslər barədə qəti söz demək fikrindən yayınmalısınız.

BALİQLAR - Nahara qədər bütün vacib işlərinizi - xüsusən də maliyyə məsələlərini yekunlaşdırın. Mənasız söhbətlərə isə əhəmiyyət verməyin. Saat 13:50-dən mənfəət enerjili Ay bürcünüzdə olacaq.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Ən uzun tunel

İtaliya və İsveçrəni bir-birinə bağlayan və 57 kilometr uzunluğundakı ən uzun tunel Gotthard tuneli 20 il davam edən inşaatdan sonra bitib. İnşaatı 1996-cı ildə başlayan 57 kilometr uzunluğu olan tunel Yaponiyadakı 23 kilometr uzunluğu olan Seikan tunelini keçərək dünyanın ən uzun tunel statusunu qazanıb. 20 il əvvəl inşasına başlanılan tuneldə 8 işçi həyatını itirmişdi. 10,3 milyard dollar xərc çəkilən tunelin təhlükəsizlik xidmətində 2 min nəfər çalışacaq. Sürix-Milan arasındakı məsafəni 2 saata 50 dəqiqəyə endirən tunel 2016-cı ildə istifadəyə verilecek. Gotthard tunelində qatarlar saatda 150 kilometr sürətlə hərəkət edəcək.

Səhifəni hazırladı: ŞAHNAZ